

6. [(*)] మరియు భూమిపై సంచరించే ప్రతి ప్రాణి జీవనోపాది (బాధ్యత) అల్లాహ్ పైననే ఉంది. ఆయనకు దాని నివాసం, నివాసకాలం మరియు దాని అంతిమ నివాసస్థలమూ తెలుసు.² అంతా ఒక స్వప్తమైన గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.

7. మరియు ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరు దినములలో (అయ్యామ్ లలో) సృష్టించాడు. మరియు ఆయన సింహాసనం ('అర్థ్') నీటిమీద ఉండెను. మీలో మంచి పనులు చేసేవాడు ఎవడో పరీక్షించడానికి (ఆయన ఇదంతా సృష్టించాడు). నిపు వారిలో: "నిశ్చయంగా, మీరు మరణించిన తరువాత మరల లేవబడతారు." అని అన్నప్పుడు, సత్య-తిరస్కారులు తప్పక అంటారు: "ఇది ఒక స్వప్తమైన మాయాజాలం మాత్రమే."

8. మరియు ఒకవేళ మేము వారి శిక్షను ఒక నిర్దిత కాలం³ వరకు ఆపి ఉంచితే, వారు తప్పకుండా అంటారు: "దానిని ఆపుతున్నది ఏమిటి?" వాస్తవానికి అది వచ్చిన రోజు, దానిని వారి నుండి తొలగించగల వారెవ్వరూ ఉండరు. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ ఉన్నది, వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

9. మరియు ఒకవేళ మేము మానవునికి మూ కారుణ్యాన్ని రుచిచూపించి, తరువాత అతని నుండి దానిని లాక్కుంటే! నిశ్చయంగా, అతడు నిరాశచెంది, కృతఘ్నుడవుతాడు.

10. కాని ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపద తరువాత అనుగ్రహాన్ని రుచిచూపిస్తే: "నా ఆపదలన్నీ నా నుండి తొలగిపోయాయి!" అని అంటాడు. నిశ్చయంగా, అతడు ఆనందంలో, విర్రవీగుతాడు.

11. కాని ఎవరైతే సహనం వహించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉంటారో, అలాంటి వారికి

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ

رَزَقَهَا وَ يَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَ

مُسْتَوْدَعَهَا كُلُّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ①

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ

فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَ كَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ

لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَ لَيْسَ

قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ

الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ

هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ②

وَ لَيْسَ آخِرُنَا عَنْهُمْ الْعَذَابُ إِلَى أُمَّةٍ

مَعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا يَحْبِسُهُ إِلَّا

يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَ

حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ③

وَ لَيْسَ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ

نَزَعْنَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُوفُ ④

وَ لَيْسَ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ

مَسْتَتِهَةً لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَنِّي

إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ⑤

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

2) చూడండి, 6:98.

3) ఉమ్మత్తున్: ఇక్కడ కాలం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. (ఫత్హ్ అల్-ఖుదిర్). ఏ విధంగానైతే 12:45లో వాడబడింది. 16:120లో ఈ పదం ఇమామ్, నాయకుడనే అర్థంలో మరియు 43:23లో ధర్మం అనే అర్థంలో మరియు 28:23, 7:159, 10:47లలో సమాజం, సంఘం, తెగ అనే అర్థాలలో వాడబడింది (ఇబ్నె-కసీర్).

క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.⁴

12. (ఓ ప్రవక్తా!) బహుశా నీవు, నీపై అవతరింప జేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ) లోని కొంత భాగాన్ని విడిచిపెట్ట నున్నావేమో! మరియు దానితో నీ హృదయానికి ఇబ్బంది కలుగు తుందేమో! ఎందుకంటే, (సత్య-తిరస్కారులు): "ఇతనిపై ఒక నిధి ఎందుకు దింపబడలేదు? లేదా ఇతనిలో బాటు ఒక దేవదూత ఎందుకు రాలేదు?" అని అంటున్నారు! నిశ్చయంగా, నీవైతే కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. మరియు అల్లాహ్ యే ప్రతిదాని కార్యసాధకుడు.⁵

13. లేదా వారు: "అతనే (ప్రవక్తయే) దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) కల్పించాడు." అని అంటున్నారా? వారితో అను: "మీరు సత్యవంతులే అయితే - అల్లాహ్ తప్ప, మీరు పిలుచుకోగల వారినందరినీ పిలుచుకొని - దీనివంటి పది సూరహ్ లను కల్పించి తీసుకురండి!"⁶

14. ఒకవేళ (మీరు సాటి కల్పించిన) వారు మీకు సహాయం చేయలేక (సమాధాన మివ్వక) పోతే నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ జ్ఞానంలోనే అవతరింప జేయబడిందని తెలుసుకోండి. మరియు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. అయితే ఇప్పుడైనా మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అవుతారా?

15. ఎవరు ప్రాపంచిక జీవిత సౌకర్యాలు మరియు దాని అలంకరణ కోరుకుంటారో మేము వారి కర్మల ఫలితాన్ని, ఈ జీవితంలోనే పూర్తిగా చెల్లిస్తాము. మరియు అందులో వారికెలాంటి లోపం జరుగదు.

أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾
فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَ
صَاعِقٌ بِهِ صَدُرُكَ أَنْ يَقُولَ لَوْ لَا
أُنزِلَ عَلَيَّ كِتَابٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
وَكَئِيلٌ ﴿١٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ
سُورٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ ۚ وَادْعُوا مَنِ
اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا
أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ ۗ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۗ
زَيَّنَّا لَهَا لُؤُفَ النَّيِّبِ ۖ وَعَمَّا لَهُمْ فِيهَا ۗ
هُمُ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾

4) చూడండి, 70:19-22 మరియు మున్నద్ అహ్మద్, పు-3, పే. 4.

5) చూడండి, 25:8, 6:8, 17:90-93, 6:50.

6) చూడండి, 17:88, 52:34లలో: మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ ఖుర్ఆన్ వంటి ఒక గ్రంథం రచించి తీసుకురండి, అని; ఇక్కడ దీనివంటి పది సూరహ్ లనైనా అని, మరియు 2:23, 10:38 లలో ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తీసుకురండి అని సవాల్ చేయబడింది, కానీ ఈ రోజు వరకు, ఖుర్ఆన్ విరోధులు, ఆ చాలెంజును పూర్తిచేయలేకపోయారు.

16. అలాంటి వారికి పరలోకంలో నరకాగ్ని తప్ప మరేమీ ఉండదు. వారు ఇందులో (ఈ లోకంలో) పాటుపడిందంతా వ్యర్థమైపోతుంది మరియు వారు చేసిన కర్మలన్నీ విఫలమవుతాయి. ⁷

17. ఏ వ్యక్తి అయితే తన ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన స్పష్టమైన నిదర్శనపై ఉన్నాడో! మరియు దానికి తోడుగా ఆయన (అల్లాహ్) సాక్ష్యం ఉండో! ⁸ మరియు దీనికి ముందు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యంగా వచ్చిన మూసా గ్రంథం కూడా సాక్షిగా ఉండో! (అలాంటివాడు సత్య-తిరస్కారులతో సమా నుడా)? అలాంటివారు దీనిని (ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వ సీస్తారు. మరియు దీనిని (ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరించే తెగలవారి ⁹ వాగ్దానస్థలం నరకాగ్నియే! కావున దీనిని గురించి నీవు ఎలాంటి సందేహం లోపడకు. నిశ్చయంగా ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. కాని చాలా మంది ప్రజలు విశ్వసించరు. ¹⁰

18. మరియు అల్లాహ్ కు అబద్ధం అంటగట్టివాడి కంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? అలాంటి వారు తమ ప్రభువు ముందు ప్రవేశపెట్టబడతారు. అప్పుడు: "వీరే, తమ ప్రభువుకు అబద్ధాన్ని అంటగట్టినవారు." అని సాక్షులు పలుకుతారు. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) దుర్మార్గులపై ఉంటుంది. ¹¹

19. ఎవరు అల్లాహ్ మార్గం నుండి (ప్రజలను) అడ్డగిస్తారో మరియు దానిని వక్రమైనదిగా

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۗ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَ بُلْطٌ لِّمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

أَفَسَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَتِهِ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدًا ۗ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۗ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ ۗ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۗ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۗ أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَّبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۗ آلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۗ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ

7) చూడండి, 17:18,21, 42:20.

8) ఇక్కడ సాక్షి అంటే జబైల్ ('అ.స.).

9) ఇక్కడ తెగలు అంటే అల్లాహుత'ఆలాకు విధేయులు (ముస్లింలు) కాని జాతుల వారందరూ. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణముందో ఆ పరమ పవిత్రుని సాక్షి, ఈ సమాజపు ఏ మతస్థుడైనా సరే, అతడు యూదుడుగానీ, క్రైస్తవుడుగానీ, లేక ఇతర మతస్థుడు గానీ, నేను ప్రవక్తనని విన్నతరువాత నన్ను విశ్వసించడో! అతడు నరకాగ్నివాసి." (స'హాహ్ ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 2:62, 4:150-152.

10) చూడండి, 12:103, 34:20.

11) చూడండి, 16:84.

చూపుతారో అలాంటివారు, వారే! పరలోక జీవితం ఉన్నదనే సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారు. ¹²

20. అలాంటివారు భూమిలో (అల్లాహ్ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేరు. మరియు వారికి అల్లాహ్ తప్ప ఇతర సంరక్షకులు లేరు. వారి శిక్ష రెట్టింపు చేయబడుతుంది. (ఇహలోకంలో వారుసత్యాన్ని) వినలేకపోయే వారు మరియు చూడలేక పోయే వారు. ¹³

21. అలాంటి వారే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్న వారు మరియు వారు కల్పించుకున్న (ద్వైపాలన్నీ) వారిని వీడిపోతాయి. ¹⁴

22. నిస్సందేహంగా పరలోక జీవితంలో వీరే అత్యధికంగా నష్టపోయేవారు.

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి తమ ప్రభువుకే అంకితమైపోయేటటువంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. వారు దానిలోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

24. * ఈ ఉభయపక్షాలవారిని ఒక గుర్తు మరియు చెప్పి, మరొక చూడగల మరియు వినగల వారితో పోల్చవచ్చు! ఏమీ? పోలికలో వీరిరువురూ సమానులా? మీరు ఇకనైనా గుణపాఠం నేర్చుకోరా? ¹⁵

25. మరియు వాస్తవానికి మేము నూహ్ ను అతని జాతివారి వద్దకు పంపాము. (అతను వారితో అన్నాడు): "నిశ్చయంగా, నేను మీకు స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే -

26. "మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవ్వరిని ఆరాధించకూడదని. ¹⁶ అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, ఆ బాధాకరమైన దినమున మీకు పడబోయే శిక్షకు నేను భయపడుతున్నాను."

كُفِرُوا ۖ
 أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
 وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
 أَوْلِيَاءَ يُضَعِّفُ لَهُمُ الْعَذَابَ ۖ مَا كَانُوا
 يَسْتَعِينُونَ ۗ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ۖ
 أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَ
 صَالًا عَنَّهُمْ ۖ مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ۗ
 لَا جَرَيمَ أَنَّهُمْ فِي الْأَخِرَةِ هُمْ
 الْأَخْسَرُونَ ۗ
 إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ
 اخْتَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۗ
 مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ
 وَالْبَصِيرِ وَالسَّبِّحِ ۗ هَلْ يَسْتَوِينَ
 مَثَلًا ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۗ
 وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ
 إِنِّي
 لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۗ
 أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۗ إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْيَوْمِ ۗ

12) ఇదే విధమైన ఆయత్తుకు చూడండి, 7:45.

13) చూడండి, 2:7, 7:179, 46:26, 67:10.

14) చూడండి, 6:112, అంటే వారు కల్పించుకున్న బూటకద్దెవాలు, వారు ఆరాధించే పీఠు, సన్యాసులు మొదలైనవారు.

15) చూడండి, 59:20, 35:19-20.

16) చూడండి, 21:25.

27. అప్పుడు అతని జాతి వారిలో సత్య-తిరస్కారులైన నాయకులు: "నివు కూడా మా మాదిరిగా ఒక సాధారణ మానవుడవే తప్ప, నీలో మరే ప్రత్యేకతను మేము చూడటం లేదు. 17 మరియు వివేకంలేని నీచమైనవారు తప్ప ఇతరులు నిన్ను అనుసరిస్తున్నట్లు కూడా మేము చూడటం లేదు. 18 మరియు మీలో మా కంటే ఎక్కువ ఘనత కూడా మాకు కనబడటం లేదు. అంతేగాక మీరు అసత్యవాదులని మేము భావిస్తున్నాము." అని అన్నారు.

28. అతను (నూహ్) అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు చూస్తున్నారు కదా? నేను నా ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనను అనుసరిస్తున్నాను. ఆయన తన కారుణ్యాన్ని నాపై ప్రసాదించాడు, కాని అది మీకు కనబడటం లేదు. అలాంటప్పుడు మీరు దానిని అసహ్యించు కుంటున్నా, దానిని స్వీకరించమని మేము మిమ్మల్ని బలవంతం చేయగలమా? 19

29. "మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! నేను దాని కోసం మీ నుండి ధనాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉంది. మరియు నేను విశ్వసించిన వారిని త్రోసివేయలేను. 20 నిశ్చయంగా, వారైతే తమ ప్రభువును కలుసు కుంటారు, కాని నిశ్చయంగా, నేను మిమ్మల్ని మూడ జనులుగా చూస్తున్నాను.

30. "మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఒకవేళ నేను వారిని (విశ్వాసులను) గెంటివేస్తే నన్ను అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి, ఎవడు కాపాడగలడు? ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَىٰ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَىٰكَ إِلَّا تَبَعًا إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادْنَا بِآدَىٰ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿١٧﴾

قَالَ يُقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَيْنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِ رَبِّي فَعَيَّبْتُمْ عَلَيَّكُمْ أَنْزِلْ مُكُوبًا مِّن سَّمَاءِكُمْ فَأَنْزِلْنَا لَهَا كَرِيمُونَ ﴿١٨﴾

وَيَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِبَاطِلٍ آلِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُمْ مُّلقُوا رَبَّهُمْ وَلَكِنِّي أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿١٩﴾

وَيَقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

17) ఈ విషయం ఇంతకు ముందు కూడా విశదీకరించబడింది. సత్య-తిరస్కారులకు మానవుడు దైవప్రవక్తగా పంపబడటం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. ఈ రోజులలో కొందరు బిద్'అత్ చేసివారికి కూడా ఈ విషయం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది, కావున వారు ముహమ్మద్ (స'అస)ను మానవునిగా అంగీకరించరు.

18) చూడండి, 43:23.

19) చూడండి, 2:256.

20) చూడండి, 26:111 మరియు 6:52.

31. "మరియు నా వద్ద అల్లాహ్ నిధులు ఉన్నాయని గానీ మరియు నాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ నేను మీతో అనటం లేదు; మరియు నేను దైవదూతనని కూడా అనటం లేదు²¹ మరియు మీరు హీనంగా చూసేవారికి అల్లాహ్ మేలు చేయలేడని కూడా అనటంలేదు. వారి మనస్సులలో ఉన్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. అలా అయితే! నిశ్చయంగా, నేను దుర్మార్గులలో చేరినవాడనే!"

32. వారు అన్నారు: "ఓ నూ'హ్! నీవు మాతో వాదించావు, చాలా వాదించావు,²² ఇక నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, నీవు భయపెట్టే దానిని (ఆశిక్షను) మాఫై దింపు!"

33. అతను(నూ'హ్) అన్నాడు: "అల్లాహ్ కోరితే నిశ్చయంగా, దానిని (ఆ శిక్షను) మీపైకి తిస్తాడు మరియు మీరు దాని నుండి తప్పించుకోలేరు!"

34. "ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్మల్ని తప్పుదారిలో విడిచిపెట్టాలని కోరితే, నేను మీకు మంచి సలహా ఇవ్వాలని ఎంతకోరినా, నాసలహా మీకు లాభ దాయకం కాజాలదు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు ఆయనవైపునకే మీరంతా మరలిపోవలసి ఉన్నది."

35. ఏమి? వారు: "అతనే (ముహమ్మద్) దీనిని కల్పించాడు." అని అంటున్నారా? వారితో ఇలా అను: "నేను దీనిని కల్పిస్తే దాని పాపం నాపై ఉంటుంది మరియు మీరు చేసే పాపాలతో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు."

36. మరియు నూ'హ్ కు ఇలా సందేశం (వహీ) పంపబడింది: "నిశ్చయంగా, నీ జాతి వారిలో ఇంత వరకు విశ్వసించిన వారు తప్ప ఇతరులెవ్వరూ విశ్వసించరు, కావున వారు చేసే కార్యాలకు నీవు చింతించకు!"

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ
وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ
وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ
لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
فِي أَنْفُسِهِمْ ۗ إِنِّي إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالُوا يَبْرُحُ قَدْ جُدْنَا تَنَا فَأَكْثَرْتَ
جِدَانَا فَاتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾
قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَ
مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾
وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ
أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ
يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾
أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ
فَعَلَىٰ إِرْجَائِي ۖ وَأَنَا بِرَبِّي ۖ مِمَّا
تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾
وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ
قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ ۖ فَلَا تَبْتَئِسْ
بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

21) చూడండి, 6:50 మరియు 7:188.

22) చూడండి, 71:5-6 మరియు 10:71.

37. "మరియు నీవు మా సమక్షంలో, మా సందేశానుసారంగా, ఒక ఓడను నిర్మించు మరియు దుర్మార్గులను గురించి నన్ను అడుగకు. నిశ్చయంగా, వారు ముంచి వేయబడతారు."

38. మరియు నూహ్ ఓడ నిర్మిస్తూ ఉన్నప్పుడు, ప్రతిసారి అతనిజాతి నాయకులు అతని ఎదుట నుండి పోయేటప్పుడు అతనితో పరిహాసాలాడేవారు. అతను (నూహ్) వారితో అనేవాడు: "ఇప్పుడు మీరు మాలోపరిహాసాలాడుతున్నారు, నిశ్చయంగా, మీరు పరిహాసాలాడినట్టి మేము కూడా మీతో పరిహాసాలాడుదుము."

39. "అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరిపైకి వస్తుందో మరియు శాశ్వతమైన శిక్ష ఎవరిపై పడుతుందో త్వరలోనే మీరు తెలుసుకుంటారు."

40. చివరకు మా ఆజ్ఞ వచ్చింది మరియు పొయ్యి పొంగింది (జల ప్రవాహాలు భూమిని చీల్చుకొని రాసాగాయి).²³ అప్పుడు మేము, (నూహ్‌తో) అన్నాము: "ప్రతి జాతి (పశువుల) నుండి రెండు (ఆడ-మగ) జంటలను మరియు నీ కుటుంబంవారిని - ఇదివరకే సూచించబడినవారు తప్ప - మరియు విశ్వసించిన వారిని, అందరినీ దానిలోకి (నావలోకి) ఎక్కించుకో!" అతనిని విశ్వసించినవారు కొందరు మాత్రమే. (1/4)

41. * మరియు (నూహ్) అన్నాడు: "ఇందులోకి ఎక్కండి, అల్లాహ్ పేరుతో దీని పయనం మరియు దీని ఆగటం. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత."

42. మరియు అది వారిని పర్వతాలవలె ఎత్తిన అలలలోనికి తీసుకొని పోసాగింది. అప్పుడు నూహ్ (పడవనుండి) దూరంగా ఉన్న తన కుమారుణ్ణి

وَاصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

وَاصْنَعِ الْفُلَكَ وَكَلِّمَّا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَجْلُ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ آثَمِينَ وَ أهلك إلا من سبقت عليه القول ومن آمن وما آمن معه إلا قليل ﴿٤٠﴾

وَقَالَ اذْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسَهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَ نَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَ كَانَ فِي مَعْزِلٍ

23) ఇది ఇబ్నె-కసీర్ తాత్పర్యం. చూడండి, 54:11-12. నూహ్ తుఫాన్ వచ్చినప్పుడే ఆఫ్రిఖా మరియు యూరోప్‌ల మధ్య ఉన్న కొండలోయలో నీరు వచ్చి మెడిటరేనియన్ సముద్రం ఏర్పడి ఉండవచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. నూహ్ కుటుంబం వారిలో అతని ముగ్గురు కుమారులు సామ్, హామ్, మురియు యూఫస్ మరియు వారి భార్యలుండిరి. (ఇబ్నె-కసీర్). వారి ప్రార్థనల కొరకు చూడండి, 23:28-29.

పిలుస్తూ (అన్నాడు): "ఓ నాకుమారా! మాతో పాటు (ఓడలోకి) ఎక్కు అవిశ్వాసులలో కలిసి పోకు!"²⁴

43. అతడు (కుమారుడు) అన్నాడు: "నేను ఒక కొండపైకి ఎక్కి శరణుపొందుతాను, అది నన్ను నిల్ల నుండి కాపాడుతుంది." (నూహ్) అన్నాడు: "ఈ రోజు అల్లాహ్ తీర్పుకు విరుద్ధంగా కాపాడేవాడు ఎవ్వడూ లేడు, ఆయన (అల్లాహ్) యే కరుణిస్తే తప్ప!" అప్పుడే వారి మధ్య ఒక కెరటంలాగా అతడు కూడా మునిగి పోయే వారిలో కలిసిపోయాడు.

44. ఆ తరువాత ఆజ్ఞ వచ్చింది: "ఓ భూమీ! నీ నీళ్ళను మ్రొగివేయి. ఓ ఆకాశమా! (కురవటం) ఆపివేయి!" అప్పుడు నీరు (భూమిలోకి) ఇంకి పోయింది. (అల్లాహ్) తీర్పు నెరవేరింది. ఓడ జూదీ కొండమీద ఆగింది.²⁵ మరియు అప్పుడు: "దుర్మార్గుల జాతివారు దూరమై (నాశనమై) పోయారు!" అని అనబడింది.

45. మరియు నూహ్ తన ప్రభువును వేడుకుంటూ అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా కుమారుడు నా కుటుంబంలోని వాడు! నీ వాగ్దానం సత్యమైనది మరియు నీవే సర్వోత్తమ న్యాయాధికారివి."

46. ఆయన (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: "ఓ నూహ్! అతడు నిశ్చయంగా, నీ కుటుంబంలోని వాడు కాడు.²⁶ నిశ్చయంగా, అతడి పనులు మంచివి కావు.²⁷ కావున నీకు తెలియని విషయం

يُبَيِّنُ ارْكَبَ مَعَنَا وَ لَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ سَأُوۡبَىٰٓ اِلَىٰ جَبَلٍ يَّعَصِبُنِي مِّنَ الْمَاءِ ۗ قَالَ لَا عَصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّجِمَ ۗ وَ حَالٌ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُهْرَقِيۡنَ ﴿٣٨﴾

وَ قِيلَ يَا رُۡسُۡ اٰبِلٰٓئِيۡ مَآءِ كِ وَّ يَسْمَآءُ اٰقِلٰٓئِي وَّ غِيۡبِصَ الْمَآءِ وَّ قُضِيَ الْاَمْرُ وَّ اسْتَوَتْ عَلٰٓى الْجُوۡدِيۡ وَّ قِيلَ بُعۡدًا لِلْقَوْمِ الظّٰلِمِيۡنَ ﴿٣٩﴾

وَ نَادٰٓى نُوۡحٌ رَبَّهٗ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ اٰبِنِيۡ مِنْ اَهْلِيۡ وَّ اِنَّ وَعۡدَكَ الْحَقُّ وَّ اَنْتَ اَحْكَمُ الْحَكِيۡمِيۡنَ ﴿٤٠﴾

قَالَ يٰۤنُوۡحُ اِنَّهٗ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَيۡرٌ صَٰلِحٍ ۗ فَلَا تَسۡئَلِنِ مَآ

24) అతడు నూహ్ యొక్క నాలుగవ కుమారుడు. అతని పేరు యామ్ మరియు అతని ఇంటి (వంశం) పేరు కనాన్ గా పేర్కొనబడింది. అతడు సత్యతిరస్కారి కాబట్టి ఓడలో ఎక్కలేదు. కాని ముస్లిమైన అతని భార్య తన పిల్లలతో ఎక్కింది.

25) జూదీ కొండ కుర్దిస్తాన్ లో, ఇబ్నె-ఉమర్ ద్వీపానికి ఈశాన్య భాగంలో దాదాపు 25 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది.

26) ఎవరైతే విశ్వసించరో వారు ఒక ప్రవక్త ('అ.స.) యొక్క తండ్రిగానీ, కుమారుడుగానీ, లేక భార్యగానీ, అతని కుటుంబానికి చెందినవారు కాజాలరు.

27) ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలుచేయరో వారిని అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్షనుండి, దైవప్రవక్తలు (అల్లహీమ్. స.) కూడా రక్షించలేరు. అలాంటప్పుడు ఈ కాలంలో కొందరు అపోహలలో పడి ఉన్నట్లు, వారిని, పీర్లు, సజ్జాదాలు, వలీలు, రక్షిస్తారనేది, ఎలా సంభవం కాగలదు?

గురించి నన్ను అడగకు. నీవు కూడా మూడులలో చేరినవాడవు కావద్దు. ²⁸ అని నేను నిన్ను ఉపదేశిస్తున్నాను."

47. (నూ'హ్) ఇలా విన్నవించుకున్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నాకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నిన్ను అడిగినందుకు, నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను. మరియు నీవు నన్ను క్షమించకపోతే, నన్ను కరుణించకపోతే, నేను సప్త హోయిన వారిలో చేరుతాను."

48. ఇలా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది: "ఓ నూ'హ్! నీవు మరియు నీతో ఉన్న నీ జాతివారు శాంతి మరియు మా ఆశీర్వాదాలలో (ఓడ / జూదీ పర్వతం నుండి) దిగండి. వారి లోని కొన్ని సంఘాలకు మేము కొంత కాలం వరకు సుఖ-సంతోషాలను ప్రసాదించ గలము. ఆ తరువాత మా వద్ద నుండి బాధాకరమైన శిక్ష వారిపై పడుతుంది."

49. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అగోచర విషయాలు. వాటిని మేము నీకు మా సందేశం (వహీ) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. వాటిని నీవుగానీ, నీ జాతి వారుగానీ ఇంతకు పూర్వం ఎరుగరు. కనుక సహనంవహించు! నిశ్చయంగా, మంచి ఫలితం దైవభీతి గలవారికే లభిస్తుంది. ²⁹

50. మరియు 'ఆద్ జాతివారి దగ్గరికి వారి సహో దరుడు హూద్ను పంపాము. అతను ఇలా అన్నాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. మీరు కేవలం అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు!"

51. "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! (ఈ పనికి) నేను మీ నుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం నన్ను సృజించిన ఆయన వద్దనే

لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ

تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٢٨﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا

لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَ

تَرْحَمَنِي أَكُنَ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٢٩﴾

قِيلَ يُنوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَ

بَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ

وَأُمَّمُ سَنُنَبِّئُهُم ثُمَّ يُسْسَهُم مِّنَّا

عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٠﴾

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ

مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ

قَبْلِ هَذَا ۖ فَاصْبِرْ ۚ إِنَّ الْعَاقِبَةَ

لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا ۖ قَالَ يُقَوْمِ

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۚ

إِنِّي أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٣٢﴾

يُقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنِ

أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي فَطَرَنِي ۚ أَفَلَا

28) దీనిలో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞానం ఉండదు. అగోచర జ్ఞానం కేవలం అల్లాహులతో ఆలాకు మాత్రమే ఉంది. ప్రవక్తలకు కేవలం అల్లాహులతో ఆలా వహీ ద్వారా తెలిపిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది.

29) చూడండి, 40:51 మరియు 37:171-173.

ఉంది. ఏమీ? మీరు బుద్ధిని ఉపయోగించరా (అర్థం చేసుకోలేరా)?

52. "మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను వేడుకోండి, తరువాత ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి; ఆయన మీకొరకు ఆకాశం నుండి భారీవర్షాలు కురిపిస్తాడు మరియు మీకు, మీ శక్తిపై మరింత శక్తిని ఇస్తాడు,³⁰ కావున మీరు నేరస్థులై వెనుదిరగకండి!"

53. వారు అన్నారు: "ఓ హూద్! నీవు మా వద్దకు స్పష్టమైన సూచనను తీసుకొని రాలేదు మరియు మేము కేవలం నీ మాటలు విని మా దేవతలను వదలిపెట్టలేము మరియు మేము నిన్ను విశ్వసించలేము.

54. "మా దైవాలలో నుండి కొందరు నీకు కీడు కలిగించారు (నిన్ను పిచ్చికి గురిచేశారు) అని మాత్రమే మేము అనగలము!" అతను (హూద్) జవాబిచ్చాడు: "ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప!³¹ మీరు ఆయనకు సాటి కల్పించే వాటిలో నిశ్చయంగా నాకు ఎలాంటి సంబంధంలేదని, నేను అల్లాహ్ ను సాక్షిగా పెడుతున్నాను మరియు మీరు కూడా సాక్షులుగా ఉండండి;

55. "ఇక మీరంతాకలసి నాకువ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నండి. నా కెలాంటి వ్యవధి ఇవ్వకండి.³²

56. "నిశ్చయంగా, నాకూ మరియు మీకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే నను నమ్ముకున్నాను! ఏ ప్రాణి జిట్టుకూడా ఆయనచేతిలో లేకుండాలేదు.³³ నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే ఋజుమార్గం (సత్యం) పై ఉన్నాడు.

تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا
إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا
وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا

مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا لِيُؤدِّ مَا جَعَلْنَا بَيْنَنَا وَ
نَحْنُ بِنَارِكِ الْإِهْتِنَاءِ عَنْ قَوْلِكَ
وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ
إِهْتِنَاءِ أَتَىٰ الشَّهَادَةِ وَاللَّهُ
أَشْهَدُ وَأَنَا لَكَ مِنَ الْبُرْجَانِ
أَتَىٰ بَرِّيٍّ مِمَّا تَشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

مِنْ دُونِهِ فَيَكِيدُونِي جَبِيحًا
ثُمَّ لَا تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي
وَرَبِّكُمْ مِمَّا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا
هُوَ اخذُ بِنَاصِيَتِهَا إِن
رَبِّي عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

30) దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "ఎవడైతే విధేయతలో క్షమాభిక్ష వేడుకుంటాడో, అల్లాహ్ (సు.త.) అతని ప్రతికష్టాన్ని దూరం చేసి, అతనికి, అతడు ఊహించని వైపునుండి జవనపాధిని సమకూర్చుతాడు." (అబూ-దావూద్ కేతాబ్ అల్-విత్త, బాబ్ ఫిల్ ఇస్సెగ్పార్ నం. 1518; ఇబ్నె-మాజా నం. 3819).

31) ఈ ఆయతులో వంకర అక్షరాలలో (ఇటాలిక్స్ లలో) ఉన్న ఈ భాగం, 55వ ఆయతు మొదటి వాక్యం. ఈ వాక్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి ఇక్కడ కలుపబడింది.

32) చూడండి, 7:195.

33) చూడండి, 96:15-16.

57. "ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే (మీ ఇష్టం), వాస్తవానికి నేనైతే, నాకివ్వబడిన సందేశాన్ని మీకు అందజేశాను. మరియు నా ప్రభువు మీ స్థానంలో మరొకజాతిని మీకు వారసులుగా చేయగలడు మరియు మీరు ఆయనకు ఏ మాత్రం హాని చేయలేరు. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే ప్రతిదానికి రక్షకుడు." ³⁴

58. మరియు మా ఆదేశం జారీ అయినప్పుడు, మా కారుణ్యంతో హూద్ను మరియు అతనిలో పాటు విశ్వసించిన వారిని రక్షించాము మరియు వారిని ఘోర శిక్షనుండి కాపాడాము! ³⁵

59. మరియు వీరే 'ఆద్ జాతివారు! వారు తమ ప్రభువు సూచన (ఆయాతీ)లను తిరస్కరించారు మరియు ఆయన ప్రవక్తలకు అవిధేయులయ్యారు మరియు క్రూరుడైన ప్రతి (సత్య) విరోధి ఆజ్ఞలను అనుసరించారు! ³⁶

60. మరియు ఇహలోకంలో (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్కారం) వారిని వెంబడింపజేయబడింది మరియు పునరుత్థానదినమున కూడా (అల్లాహ్ శాపం వారిని వెంబడించగలడు). ³⁷ వినండి! నిస్సందేహంగా, 'ఆద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కావున చూశారా! హూద్ జాతి వారైన 'ఆద్లు ఎలా (అల్లాహ్ కారుణ్యానికి) దూరమైపోయారో! ³⁸ (3/8)

61. * ఇక సముద్ వారి వద్దకు వారి సహోదరుడు 'సాలి'హును పంపాము. అతను అన్నాడు:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ ۖ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا ۗ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٣٤﴾

وَ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا ۖ وَ نَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٣٥﴾
وَ تِلْكَ آيَاتُ الَّذِي كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ ۖ وَ عَصَوْا رُسُلَهُ ۖ وَ اتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٣٦﴾

وَ اتَّبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۖ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعِدَ آلِعَادِ قَوْمِ هُودٍ ﴿٣٧﴾

وَ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۖ قَالَ يُقَوْمِ

34) అల్-హాఫ్ 'జా (39): *The Guardian*, రక్షకుడు. Protector, Keeper, Defender, Preserver, పర్యవేక్షకుడు, కనిపెట్టుకొని, కాచుకొని, కావలి ఉండేవాడు. కాపాడేవాడు. చూడండి, 25:45. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

35) అదొక తీవ్రమైన తుపాను గాలి. వివరాలకు చూడండి, 54:19-21, 69:6-8, 7:71-72.

36) చూడండి, 7:66.

37) *అనతున్*: Wrath, Curse, Banishment, అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహం నుండి దూరం చేయబడటం, ప్రజలనుండి శపించబడటం, బహిష్కారం, దూషించ, గర్హించ, వినర్థించ బడటం పునరుత్థాన దినమున అవమానానికి మరియు అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్షకు గురిఅవటం.

38) *బు'ఉద్*: అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని కోల్పోవటం.

"నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమి నుండి పుట్టించి,³⁹ దానిలో మిమ్మల్ని నివసంపజేశాడు.⁴⁰ కనుక మీరు ఆయన క్షమాభిక్ష వేడుకోండి, తరువాత ఆయన వైపునకి పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు దగ్గరలోనే ఉన్నాడు. (మీ ప్రార్థనలకు) జవాబిస్తాడు."⁴¹

62. వారన్నారు: "ఓ సోలిహ్! ఇంతకు ముందు మేము నీపై ఆశలు పెట్టుకొని ఉన్నాము. ఏమీ? మా తండ్రి-తాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన వాటిని (ద్వేషాలను) ఆరాధించకుండా, మమ్మల్ని ఆపదలను కున్నావా? నీవు మాకు బోధించే (ధర్మం) విషయం గురించి వాస్తవంగా మాకు చాలా సందేహం ఉంది."

63. (సోలిహ్) అన్నాడు: "ఓ నాజాతి సోదరులారా! ఏమీ? మీరు చూడరా (అలోచించరా)? నేను నా ప్రభువు యొక్క స్పష్టమైన (నిదర్శనంపై) ఉన్నాను. మరియు ఆయన నాకు తన కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇక నేను ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే,⁴² అల్లాహ్ కు విరుద్ధంగా నాకు ఎవడు సహాయపడగలడు? మీరు నాకు నష్టం తప్ప మరేమి అధికం చేయటం లేదు.

64. "మరియు నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆడ ఒంట మీ కొరకు ఒక అద్భుత సూచన! కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిలో స్వేచ్ఛగా మేయటానికి వదలిపెట్టండి. దానికి

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوا لَهُ ثُمَّ تُوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ ﴿۱۱﴾

قَالُوا يٰطٰلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَا اَتْنَهَمْنَا اَنْ نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَاؤُنَا وَاِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ اِلَيْهِ مَرِيْبٍ ﴿۱۲﴾

قَالَ يُقَوْمِ اَرَايْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّيْ وَ اَتٰنِيْ مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيْدُوْنِيْ غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿۱۳﴾

وَ يُقَوْمِ هٰذِهِ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةٌ فَذُرُّوْهَا تَاْكُلْ فِيْ اَرْضِ اللّٰهِ وَا لَا تَسُوْهَا بِسُوْءٍ فَيَاْخُذْكُمْ عَذَابٌ

39) మానవుడిని భూమినుండి - మట్టినుండి - అంటే ఈ భూమిలో దొరికే మూలపదార్థా (Elements)లలో సృష్టించాడు. ఇంకా చూడండి, 3:59, 18:37, 22:5 మరియు 30:20.

40) చూడండి, 7:74.

41) అల్-ముజబు (45): *The Answerer* of prayers, జవాబిచ్చువాడు. Responding, Replying. తన దాసుల ప్రార్థనలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు, సమాధానమిచ్చు, అంగీకరించు వాడు. చూడండి, 2:186.

42) అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించటం, అంటే ఇక్కడ: "సత్యం వైపునకు మరియు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, అల్లాహుతో అలా వైపునకు పిలవటాన్ని మానుకోవటం." ఇదే కదా! సత్య-తిరస్కారులు కోరుతున్నది. ఇంకా చూడండి, 4:48.

ఎలాంటి కీడు కలిగించకండి, లేదా త్వరలోనే మిమ్మల్ని శిక్ష పట్టుకోగలదు." 43

65. అయినా వారు దానిని, వెనుక కాలి మోకాలి నరం కోసి చంపారు. అప్పుడు అతను ('సాలిహ్') వారితో అన్నాడు: "మీరు మీ ఇంట్లో మూడు రోజులు మాత్రమే హాయిగా గడపండి. ఇదొక వాగ్దానం, ఇది అబద్ధం కాబోదు."

66. ఆ తరువాత మా ఆదేశం జారీ అయి నప్పుడు మేము 'సాలిహ్'ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. వారిని ఆ దినపు అవమానం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు! ఆయన మాత్రమే, మహా బలవంతుడు, సర్వ శక్తి సంపన్నుడు.

67. మరియు దుర్మార్గానికిపాల్పడిన వారిపై ఒక పెద్ద అరుపు (స్ట్రైకు) పడి, వారు తమ ఇంట్లోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు; 44

68. వారెన్నడూ అక్కడ నివసించనే లేదన్నట్లుగా. చూడండి! వాస్తవానికి, స'మూద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కాబట్టి చూశారా! స'మూద్ వారెలా దూరమైపోయారో (నశించిపోయారో)!

69. మరియు వాస్తవానికి మా దూతలు శుభవార్త తీసుకొని ఇబ్రాహీమ్ వద్దకు వచ్చారు. వారు అన్నారు: "నీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!" అతను: "మీకూ శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!" అని జవాబిచ్చాడు. తరువాత అతను అతి త్వరగా, వేపిన దూడను (వారి ఆతిథ్యానికి) తీసుకొనివచ్చాడు.

قَرِيبٌ ۝

فَعَقَرُوهَا فَفَقَالَ تَبَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ

ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذُلِكَ وَعَدُوٌّ مَكْدُوبٌ ۝

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا طَلِحًا وَ

الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن

خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ

الْعَزِيزُ ۝

وَ أَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ

فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جُثَّةٍ ۝

كَانَ لَكُمْ يَغْنَوُ فِيهَا إِلَّا أَنْ تَمُودًا

كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بَعْدَ التَّمُودِ ۝

وَ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ

بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا

لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِينٍ ۝

43) స'మూద్ జాతి ప్రజలు తమ ప్రవక్త 'సాలిహ్' ('అ.స.')తో: "నీవు దైవప్రవక్తవే అయితే మాకొక అద్భుత సూచనగా ఈ బండరాయి నుండి ఒక ఆడ ఒంటను తీసుకురా?" అని గట్టిగా పట్టుపట్టి అడగ్గా వచ్చిన ఆడ ఒంట అది!

44) ఇక్కడ అరుపు ('స్ట్రైకు') అని ఉంది మరియు 7:78 లో భూకంపం ('రజ్జఫ్ తున్') అని ఉంది. రెండూ వచ్చాయన్నమాట.

70. కాని వారి చేతులు దానివైపు పోకపోవటం చూసి⁴⁵ వారిని గురించి అనుమానంలో పడ్డాడు మరియు వారి నుండి అపాయం కలుగుతుందేమో నని భయపడ్డాడు! వారన్నారు: "భయపడకు! వాస్తవానికి మేము లూత్ జాతి వైపునకు పంపబడినవారము (దూతలము)." ⁴⁶

71. అతని (ఇబ్రాహీమ్) భార్య (అక్కడి) నిలబడి ఉండెను; అప్పుడొకమె నవ్వెంది; పిదప మేము ఆమెకు ఇస్హాఖ్ యొక్క మరియు ఇస్హాఖ్ తరువాత య'అఖూబ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము. ⁴⁷

72. ఆమె (ఆశ్చర్యంలో) అన్నది: "నా దౌర్భాగ్యం! నాకిప్పుడు బిడ్డ పుడుతాడా? నేను ముసలి దానిని మరియు నా ఈ భర్త కూడా వృద్ధుడు. (అలా అయితే) నిశ్చయంగా, ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయమే!"

73. వారన్నారు: "అల్లాహ్ ఉత్తరువు విషయంలో మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? ఓ (ఇబ్రాహీమ్) గృహస్థులారా! ⁴⁸ మీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం మరియు ఆయన శుభాశీస్సులున్నాయి! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వస్థోత్రాలకు

فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ
نَكْرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ
لُوطٍ ﴿٤٦﴾

وَأَمْرَاتُهُ قَالِبَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا
بِإِسْحَاقَ ۗ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ
يَعْقُوبَ ﴿٤٧﴾

قَالَتْ يَوَيْلَ لِيَ الْآدَاءِ ۖ أَنَا عَجُوزٌ
وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا ۚ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ
عَجِيبٌ ﴿٤٨﴾

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ
اللَّهِ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ
إِنَّهُ حَبِيبٌ مَّجِيدٌ ﴿٤٩﴾

45) ఇబ్రాహీం ('అ.స.) అతిథులు అతను తెచ్చిన, వేచిన ఆవుదూడ మాంసం తిననందుకు, అతను వారు తనలో శత్రుత్వం వహిస్తారేమోనని భయపడ్డారు. దీనిలో విషదమయ్యే మరొక విషయ మేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞానముండదు. అతనికి అగోచర జ్ఞానముంటే వారు దైవదూతలని అతనికి తెలిసి ఉండేది. అతను వారికొరకు వేసిన ఆవుదూడ తెచ్చేవారు కాదు.

46) లూత్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సోదరుని కుమారులు. అతను జోర్డాన్ కు తూర్పుదిక్కు ఈ నాటి మృత సముద్రం (Dead Sea) అనే ప్రాంతంలో నివసించే వారు. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) వలె, లూత్ ('అ.స.) కూడా, దక్షిణ బాబిలోనియా (Babylonia) లోని ఊర్ అనే ప్రాంతవాసులు. తన పిన్నాన్నతో సహా ఇక్కడికి వలసవచ్చారు. కావున లూత్ ('అ.స.) ప్రజలు అంటే అతనిజాతి వారుకాదు కాని, పైనపేర్కొన్న ప్రాంతంలోని సోడోమ్ మరియు గొమొర్రాబ్ అనే నగరాలవాసులు.

47) ఇబ్రాహీం ('అ.స.) భార్య సారహ్ ('అలైహ్ స.) నవ్వటానికి వ్యాఖ్యాతలు విభిన్నకారణాలు పేర్కొన్నారు: (i) ఆమెకు లూత్ ('అ.స.) జాతివారి దుష్ప్రవృత్తులు తెలుసు కావున వారి నాశనాన్ని గురించి విని, సంతోషంతో నవ్వెందని. (ii) వృద్ధాప్యంలో తనకు ఇవ్వబడిన సంతానపు వార్తవిని ఆశ్చర్యంతో నవ్వెందని.

48) అహ్ అబ్: Family ఒక కుటుంబం / సంసారం / తిగ / వంశం వారు, ఒక (House) గృహ వాసులు, ఒక నగర వాసులు లేక ఒక దేశ వాసులు.

అర్హుడు, మహత్వపూర్ణుడు.⁴⁹

74. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ భయం దూరమై, అతనికి(సంతానపు) శుభవార్త అందినతరువాత అతను లూ'త్ జాతివారికొరకు మాతో వాదించసాగాడు.⁵⁰

75. (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, ఇబ్రాహీమ్ సహనశీలుడు, మృదుహృదయుడు (నమ్రతలో అల్లాహ్ ను అర్థించేవాడు) మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలెవాడు!

76. (వారన్నారు): "ఓఇబ్రాహీమ్! దీనిని(నీ మధ్య వర్తిత్వాన్ని) మానుకో! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చివున్నది. మరియు నిశ్చయంగా వారిపై ఆ శిక్ష పడటం తప్పదు; అది నివారించబడదు."

77. మరియు మా దూతలు లూ'త్ వద్దకు వచ్చినపుడు వారి రాకకు అతను, (వారిని కాపాడలేనని) దుఃఖితుడయ్యాడు. అతని హృదయం కృంగిపోయింది. అతను: "ఈ దినం చాలా ఆందోళన కరమైనది." అని వాపోయాడు.

78. మరియు అతని జాతి ప్రజలు అతనివైపు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. వారు మొదటి నుండి నీచపు పనులు చేస్తూఉండేవారు. అతను (లూ'త్) అన్నాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! ఇదిగో నా ఈ కుమార్తెలు (నా జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు,⁵¹ వీరు మీ కొరకు చాలా శ్రేష్ఠమైన వారు. అల్లాహ్ యందు

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ

لُوطٍ ﴿٤٩﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٥٠﴾

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرٌ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ

عَظِيمٌ ﴿٥١﴾

وَلَمَّا جَاءَتْهُمْ سُلُوكًا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَمَقَ بِهِمْ ذُرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ

عَصِيبٌ ﴿٥٢﴾

وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْبُدُونَ السَّبَّاتِ ط قَالَ

يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ

49) అల్-మజదు (49): *The Exalted* మహాత్ముడు. Great in Dignity, Who gives liberally or bountifully. The Bountiful, Beneficent, Exalted, Noble, Sublime. మహత్వపూర్ణుడు. అల్-మాజదు (66): (సెకరించబడిన పదం) *The Bountiful*, ధాతృత్వుడు. వీటికి వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, ఘనత గలవాడు, మహిమాన్వితుడు, ఉత్కృష్టుడు, శ్రేష్ఠుడు, ఔదార్యుడు, ప్రశంసనీయుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూ. 85:15. ఈ పదం దివ్య ఖుర్ఆన్ కొరకు గూడా వాడబడింది, Glorious, Noble, దివ్యమైన, ఉత్కృష్టమైన అనే అర్థాలలో, అల్- కరీము (43) మాదిరిగా చూ. 50:1, 85:21.

50) ఇబ్రాహీం (అ.స.) అన్నారు: "మీరు నాశనం చేయబోయే నగరంలో లూ'త్ (అ.స.) కూడా ఉన్నాడు." దానికి దైవదూతలు జవాబిచ్చారు: "మాకు తెలుసు, మేము అతనిని మరియు అతనితోబాటు విశ్వసించిన వారిని కాపాడుతాము. అతని భార్య తప్ప." చూడండి, 29:32.

51) నా కుమార్తెలు, అంటే నా జాతి కుమార్తెలు (ఇబ్నె-కసీర్).

భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నా అతి ధుల విషయంలో నన్ను అవమానంపాలు చేయకండి. ఏమీ? మీలో ఒక్కడైనా నీతిపరుడులేడా?"⁵²

79. వారన్నారు: "నీ కూతుళ్ళు మాకు అవసరం లేదని నీకు బాగా తెలుసు కదా! మరియు నిశ్చయంగా, మేము కోరేది ఏమిటో కూడా నీకు బాగా తెలుసు!"

80. అతను (లూత్) అన్నాడు: "మిమ్మల్ని ఎదుర్కొనే బలం నాకుంటే, లేక శరణుపొందటానికి పటిష్ఠమైన ఆధారమైనా ఉండిఉంటే ఎంత బాగుండేది?"⁵³

81. వారు (దైవదూతలు) అన్నారు: "ఓ లూత్! నిశ్చయంగా మేము నిప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన దూతలము! వారు ఏ మాత్రం నీ వద్దకు చేరలేరు. కావున కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే నీవు నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలుదేరు - నీ భార్య తప్ప - మీలో ఎవ్వరూ వెనుకకు తిరిగి చూడగూడదు. నిశ్చయంగా, వారికి ఏ అపద సంభవించనున్నదో అదే ఆమె (నీ భార్య)కూ సంభవిస్తుంది."⁵⁴ నిశ్చయంగా వారి నిర్ణీతకాలం ఉదయపు సమయం. ఏమీ? ఉదయం సమీపంలోనే లేదా?"

82. మా తీర్పుసమయం వచ్చినపుడు మేము దానిని (సోదోను) తలక్రిందులుగా జేసి, దాని మీద మట్టిలో చేసి కాల్చిన గులకరాళ్ళను ఎడతిగ కుండా కురిపించాము.⁵⁵

83. అవి నీ ప్రభువు తరపు నుండి గుర్తు వేయబడినవి. అది (ఆ శిక్ష) ఈ దుర్మార్గులకు ఎంతో దూరంలో లేదు. (1/2)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي

الَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ۝

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَمَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ

حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ إِيَّائِي إِلَى

رُكْنٍ شَدِيدٍ ۝

قَالُوا يَلْبُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوا

إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ

لَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتِكَ

إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ

الصُّبْحُ ۝ الْإَيْسُ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا

سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنْ

سِجِّيلٍ ۝ مَّنصُورٍ ۝

مُسَوَّمَةٌ عِنْدَ رَبِّكَ وَ مَا هِيَ مِنَ

الظُّلُمِينَ بِبَعِيدٍ ۝

52) లూత్ (అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయినప్పటికీ వచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని గుర్తించలేక పోయారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞానం ఉండదని విశదమౌతోంది.

53) దీనితో అర్థమయ్యే దేమిటంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారికి ప్రతిదీ చేయగల సామర్థ్యం కూడా ఉండదు. మరొక విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలు కూడా, అల్లాహ్ (సు.త.) కోరితే అంతా చేస్తాడని కూర్చోక తమకు సాధ్యమైనంత వరకు సమస్యలను తామే పరిష్కరించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

54) చూడండి, 7:83 మరియు 66:10 లూత్ భార్య అవిశ్వాసి. ఆమె సోడోమ్ వాసి.

55) ఇటువంటి గులకరాళ్ళు 7:84 మరియు 105:4లలో కూడా పేర్కొనబడ్డాయి.

84. * ఇక మద్యన్ వారి వద్దకు వారి సహోదరుడైన షు'బ్బాను పంపాము. ⁵⁶ అతను అన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. కొలతల్లో మరియు తూనికల్లో తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (ఇప్పుడు) మంచి స్థితిలో చూస్తున్నాను; కాని వాస్తవానికి మీపై ఆ రోజు చుట్టుముట్టబోయే శిక్షను గురించి నేను భయపడు తున్నాను.

85. "మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు న్యాయంగా మరియు సరిగ్గా కొలవండి మరియు తూకం చేయండి. మరియు ప్రజలకు వారి వస్తువులను తక్కువజేసి ఇవ్వకండి. ⁵⁷ మరియు బూమిలో అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని వ్యాపింపజేయకండి.

86. "మీరు విశ్వాసులే అయితే, (ప్రజలకు వారి హక్కు ఇచ్చిన తరువాత) అల్లాహ్ మీ కొరకు మిగిల్చినదే మీకు మేల్చినది. ⁵⁸ మరియు నేను మీ రక్షకుడను కాను." ⁵⁹

87. వారు (వ్యంగ్యంగా) అన్నారు: "ఓ షు'బ్బా! ఏమి? మా తండ్రి-తాతలు ఆరాధించే దేవతలను మేము వదలి పెట్టాలని, లేదా మా ధనాన్ని నీ ఇష్టప్రకారం ఖర్చుచేయాలని నీకు నీ నమాజ్ నేర్పుతుందా? ⁶⁰ (అయితే) నిశ్చయంగా, ఇక నీవే చాలా సహనశిలుడవు, ఉదాత్తుడవు!" ⁶¹

وَ إِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ
يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّي إِلَهٍ
عَازَّةٌ ۚ وَلَا تَتَّقُوا الْبِكْيَالَ وَ
الْبَيْتَانَ إِنِّي أَرَبُّكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٥٦﴾

وَ يَقَوْمِ أَوْفُوا الْبِكْيَالَ وَ الْبَيْتَانَ
بِالْقِسْطِ وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشْيَاءَهُمْ وَ لَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٥٧﴾

بَقِيَّتِ اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٥٨﴾

قَالُوا يُشْعَبُ أَصْلَوْتَكَ تَأْمُرُكَ أَنْ
تَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ
فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ ۗ إِنَّكَ لَأَنْتَ
الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٥٩﴾

56) మద్యన్ వారి గాథకొరకు చూడండి, 7:85.

57) చూడండి, 83:1-3.

58) చూడండి, 18:46 మరియు 19:76 'అల్లాహ్ (సు.త.) మీ కొరకు మిగిల్చింది,' అంటే మీరు న్యాయంగా నడుచుకొని మీ వ్యాపారాలలో సరిగ్గా కొలిచి, తూచి ఇచ్చిన తరువాత మీకు మిగిలే లాభం, అని అర్థం.

59) నేను మీకు చేసే ఉపదేశం కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞప్రకారం చేస్తున్నాను. మిమ్మల్ని దుష్ట కార్యాల నుండి ఆపటం గానీ లేక శిక్షించటం గానీ నాపని కాదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) పని మాత్రమే.

60) సలాతున్: అంటే ఇక్కడ ధర్మం, ఆరాధన అని అర్థం.

61) అర్-రషీద్ (98): *The Director to the Right Path*, సన్మార్గగామిని. Leader, సన్మార్గం చూపువాడు. నీతిపరుడు, దాత, బుజువర్తనుడు.

88. అప్పుడు అతను (ఘ'బబ్) అన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీరు చూశారా (అలోచించారా)? ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు తరపు నుండి స్పష్టమైన నిదర్శనాన్ని కలిగి ఉండి మరియు ఆయన నాకు తన తరపు నుండి మంచి జీవనోపాధిని కూడా ప్రసాదించినపుడు (నేను ఇలా కాకుండా మరేమి అనగలను)? నేను మిమ్మల్ని నిషేధించిన దానికీ వ్యతిరేకంగా చేయదలచుకో లేదు. నేను మాత్రం మిమ్మల్ని నా శక్తి మేరకు సంస్కరించదలచుకున్నాను. నా కార్యసిద్ధి కేవలం అల్లాహ్ పైననే ఆధారపడివుంది. నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను మరియు నేను ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.

89. "మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నాలో ఉన్న భేదాభిప్రాయం మిమ్మల్ని నూహ్ జాతి వారిపై, హూద్ జాతివారిపై లేక సాలిహ్ జాతి వారిపై పడినటువంటి శిక్షకు గురిచేయకూడదు సుమా! మరియు లూత్ జాతి వారు మీకు ఎంతో దూరంవారు కారు కదా!"⁶²

90. "మరియు మీరు మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను కోరుకోండి. మరియు ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు అపార కరుణాప్రదాత, వాత్సల్యుడు."⁶³

91. వారన్నారు: "ఓ ఘ'బబ్! నీవు చెప్పే మాటలు చాలా వరకు మేము గ్రహించలేక పో

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى
بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى
مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ إِنَّ أُرِيدُ إِلَّا
الِإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي
إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

وَيَقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ
يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ
أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمِي
لِئِيَّامِنَكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ
إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

قَالُوا يُشْعَبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا

62) చూడండి, 7:85 ఘ'బబ్ (అ.స.) మూసా (అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. మరికొందరు, ఇతను ఆ ఘ'బబ్ కారు అంటారు. అతడు ఉన్న ప్రాంతం ఈ నాటి అఖబహ్ అఖాతం (Gulf of Aqabah) నుండి పడమటి వైపునకు సినాయి ద్వీప కల్పంలో మోబ్ (Moab) పర్వతం వరకు మరియు తూర్పు దిశలో మృత సముద్రం (Dead sea) వరకు ఉంది. దాని వాసులు అమోరైట్ తెగకు చెందిన అరబ్బులు. మృత సముద్రం (Dead sea) దగ్గరలోనే సోడోమ్ మరియు గొమరాహ్ నగరాలు కూడా ఉండేవి.

63) అల్-వదూదు (48): *The Affectionate*, వాత్సల్యుడు. The Loving towards His servants. Or towards those who obey. తన దాసుల పట్ల ప్రేమ, ప్రీతి గల వాడు. చూడండి, 85:14. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

తున్నాము.⁶⁴ మరియు నిశ్చయంగా నీవు మాలో బలహీనుడివిగా పరిగణించబడుతున్నావు. మరియు నీ కుటుంబం వారే గనక లేకుంటే! మేము నిశ్చయంగా, నిన్ను రాళ్ళురువ్వి చంపేవారము. మరియు నీవు మాకంటే శక్తిశాలివి కావు."

92. అతను అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? నా కుటుంబం మీకు అల్లాహ్ కంటే, ఎక్కువ గౌరవనీయమైనదా? మరియు మీరు ఆయన (అల్లాహ్)ను మీ వీపుల వెనుకకు నెట్టుతారా? నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు మీరు చేసే పనులను ఆవరించి ఉన్నాడు.

93. "మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీ శక్తి మేరకు మీరు చేసేది చేయండి, నిశ్చయంగా, (నా శక్తి మేరకు) నేను కూడా చేస్తాను. అవమాన కరమైన శిక్ష ఎవరికి పడుతుందో, అసత్యవాది ఎవడో, మీరు మున్నుండు తెలుసుకోగలరు. మరియు మీరు నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా, మీలో బాటు నేను కూడా నిరీక్షిస్తాను."

94. చివరకు మా ఆదేశం వచ్చినప్పుడు, మేము పుబుల్ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన వారిపై ఒక తీవ్రమైన అరుపు (ధ్వని) విరుచుకుపడింది. కాబట్టి వారు తమ ఇంట్లలోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు -

95. వారక్కడ ఎన్నడూ నివసించనే లేదన్నట్లుగా! ఈ విధంగా స'మూద్ జాతివారు లేకుండా పోయినట్లు, మద్ యున్ జాతివారు కూడా లేకుండా (నశించి) పోయారు!⁶⁵

96. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాను కూడా మా సూచనలతో మరియు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపాము -

تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُّبِكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْ
لَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا
بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾

قَالَ يَقَوْمِ أَرَهَيْتُمْ أَعْرَضْتُمْ عَلَيْنَا مِّن
اللَّهِ ۗ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا
إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

وَ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي
عَامِلٌ ۖ سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۖ مَن يَأْتِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ ۖ وَ مَن هُوَ كَاذِبٌ ۖ
إِنِّي تَقْبِيبُ إِلَيْنَا مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾

وَ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا ۖ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا ۖ
أَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ
فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جُثِيمِينَ ﴿٩٤﴾

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۗ آلَاءُ الْبَدَايِينِ
كَمَا بَعَدَتْ تَمُودُ ﴿٩٥﴾

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا ۖ وَسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾

64) చూడండి, 6:25.

65) అల్లాహుత'అలా అనుగ్రహానికి దూరమైపోయారు.

97. ఫిర్ఘాన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు! కానీ వారు ఫిర్ఘాన్ ఆజ్ఞలనే అనుసరించారు. మరియు ఫిర్ఘాన్ ఆజ్ఞ సరైనదికాదు.

98. పునరుత్థానదినమున అతడు (ఫిర్ఘాన్) తన జాతివారికి మున్నుండుగా ఉండి, వారిని నరకాగ్నిలోకి తీసుకొనిపోతాడు మరియు అది ప్రవేశించే వారికి ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం.

99. మరియు వారు ఈ లోకంలో శాపంతో వెంబడించబడ్డారు మరియు పునరుత్థాన దినమున కూడా (బహిష్కరించబడతారు). ఎంత చెడ్డ బహుమానం (వారికి) బహుకరించబడుతుంది.

100. ఇవి కొన్ని (ప్రాచీన)పట్టణాలగాధలు వీటిని మేము నీకువినపిస్తున్నాము. వాటిలో కొన్ని నిలిచి (మిగిలి) ఉన్నాయి. మరికొన్ని పంటపొలాల మాదిరిగా కోయబడ్డాయి (నిర్మూలించబడ్డాయి).

101. మరియు మేము వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కానీ వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చినప్పుడు - అల్లాహ్ ను వదలి - వారు ఏ దేవతలనైతే ప్రార్థించే వారో! వారు, వారికి ఏ విధంగానూ సహాయపడలేక పోయారు. మరియు వారు, వారి వినాశం తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేదు.

102. మరియు ఈ విధంగా నీ ప్రభువు దుర్మార్గులైన నగర (వాసులను) - పట్టుకొన (శిక్షించ) దలచితే - ఇలాగే పట్టుకొని (శిక్షిస్తాడు). నిశ్చయంగా, ఆయన పట్టు చాలా బాధాకరమైనది, ఎంతో తీవ్రమైనది.

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో పరలోక శిక్షకు భయపడే వారికి ఒక సూచన ఉంది. అది సర్వ మానవులను సమావేశపరిచే రోజు! ఆ దినమున అందరూ హాజరవుతారు.

104. మరియు మేము దానిని కేవలం ఒక నియమిత కాలం వరకు మాత్రమే ఆపి ఉన్నాము.

105. ఆదినం వచ్చినప్పుడు, ఆయన (అల్లాహ్) సెలవులేనిదే, ఏవ్రాణి కూడా మాట్లాడజాలదు.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَ مَلَآئِهِ فَاتَّبِعُوْا أَمْرَ

فِرْعَوْنَ ۖ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ۝۹۷

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ

النَّارَ ۖ وَيَسْأَلُ الْوَرِدُ الْمَوْرُودُ ۝۹۸

وَ اتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ

يَسْأَلُ الرَّفِيقُ الْمُرْفُوقُ ۝۹۹

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ

مِنْهَا قَالِمٌ وَ حَصِيْبٌ ۝۱۰۰

وَ مَا ظَلَمْنٰهُمْ ۚ وَ لٰكِنْ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ

فَمَا اَعْنَتْ عَنْهُمْ الْهٰتِهِمُ النَّارُ

يَدْخُوْنَ مِنْ دُوْرِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ لَّا يَلٰٓءَا

جَاءَ اَمْرٌ رَبِّكَ ۚ وَ مَا زَادُوْهُمْ غَيْرَ

تَتَبِيْبٍ ۝۱۰۱

وَ كَذٰلِكَ اَخَذْنَا الْقُرٰى

وَ هِيَ ظَالِمَةٌ اِنَّ اَخَذَهَا الْيَوْمَ شٰدِيْدٌ ۝۱۰۲

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لٰآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَدَابَ

الْاٰخِرَةِ ۗ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوْعٌ لِّهٖ

النَّاسِ ۚ وَ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُوْدٌ ۝۱۰۳

وَ مَا نُوْخِرُوْكَ اِلَّا لِاَجَلٍ مَّعْدُوْدٍ ۝۱۰۴

يَوْمَ يٰٓتِ لَا تَكَلِّمُنَّسَ اِلَّا بِاٰذِنِهٖ

వారిలో కొందరు దౌర్భాగ్యులుంటారు మరికొందరు భాగ్యవంతు లుంటారు.

106. దౌర్భాగ్యులైన వారు నరకాగ్నిలో చేరు తారు, అక్కడ వారు దుఃఖం వల్ల మూలుగుతూ ఉంటారు మరియు వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ ఉంటారు.

107. వారందులో శాశ్వతంగా భూమ్యాకాశాలు ఉన్నంత వరకు ఉంటారు. ⁶⁶ నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు తానుకోరిందే చేసేవాడు. (5/8)

108. * ఇక భాగ్యవంతులైన వారు, భూమ్యాకాశాలు ఉన్నంత వరకు స్వర్గంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! ఇదొక ఎడతెగని బహుమానం. ⁶⁷

109. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) వారు ఆరాధించే వాటిని గురించి నీవు సందేహంలో పడకు. పూర్వం నుండి వారి తాత-ముత్తాతలు ఆరాధించినట్లుగానే వారుకూడా(అందులై) ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు మేము నిశ్చయంగా వారి బాగపు (శిక్షను) ఏ మాత్రం తగ్గించకుండా వారికి పూర్తిగా నొసంగుతాము.

110. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. పిదప అందులో అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయి. నీ ప్రభువు మాట (ఆజ్ఞ) ముందుగానే నిర్ణయించబడి ఉండకుంటే, వారి తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దీనిని గురించి సంశయంలో, సందేహంలో పడివున్నారు.

111. మరియు నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు ప్రతి ఒక్కరి కర్మల ప్రతిఫలాన్ని వారికి తప్పకుండా పూర్తిగా ఇచ్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన వారి కర్మలను బాగా ఎరుగును.

فَبَيْنَهُمْ شِقَايٌ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٦﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُّوا فَنَارِ لَهْمُ

فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيئٌ ﴿١٠٧﴾

خُلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَ

الْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ

فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٨﴾

وَ أَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَنَارِ الْجَنَّةِ

خُلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَ

الْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرِ

مَجْدُودٍ ﴿١٠٩﴾

فَلَا تَكُ فِي مَرْيَةِ مِمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا

يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِّنْ

قَبْلُ وَإِنَّا لَمَوْفُوهُمُ نَصِيبُهُمْ غَيْرِ

مَنْقُوصٍ ﴿١١٠﴾

وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ

فِيهِ ۗ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ

لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ

مُرِيبٍ ﴿١١١﴾

وَ إِن كَلَّا لَلَّيْمًا لِّيُؤْفَفِيَهُمْ رَبُّكَ

أَعْمَالَهُمْ ۗ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١٢﴾

66) చూడండి, 6:128, 14:48. 'ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు ఆకాశాలు (మరొక ఆకాశాలుగా) మారే రోజు.' ఇక్కడ దీని అర్థం వారు శాశ్వతంగా ఎల్లప్పుడు నరకంలో ఉంటారని అర్థం (ఇబ్నె-కసీర్).

67) చూడండి, పై ఆయత్ 11:107 వ్యాఖ్యానం 66.

112. కనుక (ఓప్రవక్తా!) నీవూ మరియు పశ్చాత్తాపపడి (అయిన వైపుకు మరలిన) నీ సహచరులూ, నీకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిన విధంగా ఋణమార్గంపై స్థిరంగా ఉండండి, హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, అయిన మీ కర్మలన్నీ చూస్తున్నాడు.

113. దుర్మార్గులవైపునకు మీరు మొగ్గకండి, నర కాగ్నిలో చిక్కుకుంటారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ మీకు సందక్షకులూ ఉండరు. అప్పుడు మీకెవ్వరి సహాయమూ లభించదు.

114. మరియు దినపుచివరి రెండు భాగాల్లోనూ మరియు రాత్రిపూట కొంత భాగంలో కూడా నమాజ్ సలపండి.⁶⁸ నిశ్చయంగా సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను దూరంచేస్తాయి. జ్ఞాపకం ఉంచుకునేవారికి ఇది ఒక ఉపదేశం (జ్ఞాపిక).

115. మరియు సహనంవహించు; నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థంచేయడు.

116. మీకు పూర్వం గతించిన తరాలవారిలో, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించకుండా నిషేధించే సజ్జనులు ఎందుకులేరు? కాని అలాంటి వారు కొందరు మాత్రమే ఉండేవారు! వారిని మేము అలాంటి వారి (దుర్మార్గుల) నుండి కాపాడాము. మరియు దుర్మార్గు లైనవారు ఐహిక సుఖాలకు లోనయ్యారు మరియు వారు అపరాధులు.

117. మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వర్తనులై ఉన్నంత వరకు, అలాంటి నగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాడు.

118. మరియు నీ ప్రభువు సంకల్పిస్తే, సర్వ మానవులను (ఒకే ధర్మాన్ని అవలంబించే) ఒకే ఒక్క సంఘంగా చేసేవాడు. అయినా వారు అభి

فَأَسْتَقِيمُ كَمَا أَمَرْتِ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ

وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

وَ لَا تَزُكِّنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا

فَتَسَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ

اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زُكُفًا

مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ

السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّكْرَيْنِ ﴿١١٤﴾

وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ

الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

فَلَوْ لَا كَانِ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ

أُولُوا بِقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي

الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا

مِنْهُمْ ۗ وَ اتَّبِعِ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا

أَتَوْا فَوَافِيهِ وَ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

وَ مَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ

وَ أَهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

وَ لَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً

وَاحِدَةً وَ لَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

68) దైవప్రవక్త (స'అస) తమ అనుచరు (ర'ది. 'అన్యుం)లతో ప్రశ్నిస్తారు. "మీలో ఒకరి ఇంటి ముందు ఒక పెద్దనది ప్రవహిస్తూ ఉండి, అతడు అందులో ప్రతిరోజు ఐదుసార్లు స్నానం చేస్తూ ఉంటే, అతని శరీరం మీద ఏమైన మలినం ఉండగలదా?" అనుచరులు అంటారు: "ఉండదు!" దైవప్రవక్త (స'అస) అంటారు: "ఇదేవిధంగా ఐదుసార్లు నమాజ్ చేసేవారి, తప్పులు, పాపాలు కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) తుడిచివేస్తాడు." (స'హీహ్ బుఖారీ, కిత్తాబ్ మోఖిదుల్ బాబ్ 'సలాత్ అల్-ఖమ్మి').

ప్రాయ భేదాలు లేకుండా ఉండలేక పోయేవారు⁶⁹ -

119. నీ ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప! ⁷⁰ మరియు దాని కోరకే ఆయన వారిని సృష్టించాడు. ⁷¹ మరియు నీ ప్రభువు: "నేను జ్ఞాతులు మరియు మానవులు అందరితో నరకాన్ని నింపుతాను!" అని అన్నమాట నెరవేరుతుంది. ⁷²

120. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ హృదయాన్ని స్థిరపరచటానికి, మేము ప్రవక్తల గాథలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇందు (ఈ సూరహ్) లో నీకు సత్యం వచ్చింది మరియు విశ్వాసులకు హితబోధ మరియు జ్ఞాపక.

121. మరియు విశ్వసించని వారితో ఇలా అను: "మీరు మీ శక్తిమేరకు మీ పనులు చేయండి. నిశ్చయంగా మేము కూడా మా శక్తిమేరకు మా పనులు చేస్తాము.

122. "మరియు మీరు వేచి ఉండండి; మేము కూడా వేచి ఉంటాము."

123. మరియు ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమి యొక్క సర్వ అగోచరవిషయాలు కేవలం అల్లాహ్ కే తెలుసు. ⁷³ మరియు సర్వవిషయాలు ఆయనవద్దకే మరలింపబడతాయి కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయననే నమ్ముకోండి. మరియు మీరు చేసే కర్మలు నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు.

أَلَا مَنْ رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ
وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

وَ كَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ
مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَ جَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَ مَوْعِظَةٌ وَ ذِكْرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

وَ قُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَى
مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ﴿١٢١﴾
وَ أَنْتَظِرُوا إِنَّا مُتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

وَ لِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ إِلَيْهِ
يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَ تَوَكَّلْ
عَلَيْهِ وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

69) చూడండి, 2:253 మరియు 5:48.

70) చూడండి, 7:172.

71) చూడండి, 2:30-34.

72) చూడండి, 7:18, 32:13.

73) చూడండి, 2:3.

12. సూరహ్ యూసుఫ్

ఈ సూరహ్, 10 నుండి 15వ సూరాహ్ల సమూహంలో 3వది. ఇది చివరి ముక్కహ్ కాలపు సూరహ్. ఇది ఒక ప్రవక్తయొక్క పూర్తిగాధను ఒకేచోట వివరించిన ఒకేఒక్క సూరహ్. దీని ద్వారా కష్టాలలో సహనం వహించాలి, అల్లాహ్ (సు.త.) కోరినదే జరుగుతుంది, సత్యానిదే అంతిమ విజయం మరియు ప్రవక్తల కలలు నిజమవుతాయి అనే విషయాలు తెలుస్తున్నాయి. ఇబ్రాహీం, ఇస్'హాఫ్, య'అఖూబ్ (ఇస్రాయిల్) 'అత్తెహిమ్ అస్సలామ్ల తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త యూసుఫ్ (అ.స.). ఇతని తరువాత కూడా ఇస్రాయిల్ సంతతిలో చాలా మంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. ఇది సూరహ్ ఫూద్ (11) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. 111 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 4వ ఆయత్లో మొదటిసారి వచ్చింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ ఆయతులు.
2. వాస్తవంగా, మీరు బాగా అర్థం చేసుకోవాలని, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను అరబ్బీ భాషలో అవతరింపజేశాము.¹
3. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా అవతరింపజేసిన కథలలో ఉత్తమమైన గాధను నీకు వినిపించబోతున్నాము మరియు ఇంతకు ముందు నీవు దీనిని ఎరుగవు.²
4. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) యూసుఫ్ తన తండ్రితో: "ఓ నాన్నా! నేను వాస్తవంగా (కలలో) పడకొండు నక్షత్రాలను, సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి చూశాను; వాటిని నా ముందు సాష్టాంగ పడుతున్నట్లు చూశాను." అని అన్నప్పుడు!³
5. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: "ఓ నా చిన్న ప్రియ కుమారుడా! నీ స్వప్నాన్ని నీ సోదరులకు తెలుపకు. ఎందుకంటే వారు నీకు విరుద్ధంగా కుట్ర పన్నవచ్చు!"³ నిశ్చయంగా, ఖైతాన్ మానవునికి

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرَّسْمِ الْكَلِمَاتِ الْكَلِمَاتِ
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
 نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ
 إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ
 قَالَ يَبْنَؤُكَ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ

1) ప్రతి దివ్యగ్రంథం ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేయబడింది. దివ్యగ్రంథాలు ప్రజల మార్గదర్శకత్వం కొరకే అవతరింపజేయబడతాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.త.) ఈ ఉత్తమ దివ్య గ్రంథం (ఖుర్ఆన్), ఉత్తమ భాష 'అరబ్బీలో, ఉత్తమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)పై, ఉత్తమమైన దైవదూత జబ్రిల్ ('అ.స.) ద్వారా, ఉత్తమమైన నగరం మక్కా లో, ఉత్తమమైన నెల రమ్'దాన్'లో అవతరింపజేశాడు. చూడండి, 13:37, 14:4.
 2) ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదని ఇక్కడ మరొకసారి విశదీకరించబడింది. చూడండి, 4:113 మరియు 43:52.
 3) య'అఖూబ్ ('అ.స.) ఒక ప్రవక్త, కాబట్టి తన కుమారుని స్వప్నాన్ని వెంటనే అర్థం చేసుకున్నారు.

బహిరంగ శత్రువు.

6. "మరియు ఆ విధంగానే జరుగుతుంది! నీ ప్రభువు నిన్ను ఎన్నుకుంటాడు మరియు నీకు సంఘటనల (స్వప్నాల) గూఢార్థవివరణ కూడా నేర్పుతాడు మరియు నీ పూర్వికలైన (తాత-ముత్తాతలైన), ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్‌హాఖ్‌లకు ప్రసాదించినట్లు నీకూ మరియు య'అఖూబ్ సంతతివారికి సంపూర్ణంగా తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు." (3/4)

7. * వాస్తవానికి యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరుల (గాథలో) అడిగేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

8. అప్పుడు వారు (యూసుఫ్ సోదరులు పరస్పరం) ఇలా అనుకున్నారు: "మనది ఒక బలమైన వర్గం, అయినప్పటికీ యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరుడు (బెన్యామీన్) అంటే మన తండ్రికి మనకంటే ఎక్కువ ప్రేమ. ⁴ నిశ్చయంగా, మన తండ్రి స్వప్నమైన తప్పుడు అభిప్రాయంలో ఉన్నాడు."

9. (వారిలో ఒకడు ఇలా అన్నాడు): "యూసుఫ్ ను చంపండి, లేదా అతణ్ణి ఎక్కడైనా ఒంటరిగా వదిలిపెట్టండి. ఇలా చేసినట్లయితే మీ తండ్రి ధ్యాస (ప్రేమ) కేవలం మీ వైపునకే మరలు తుంది. ఆ తరువాత మీరు (ప్రాయశ్చిత్తం చేసి) సద్వర్తనులుగా ప్రవర్తించండి."

10. వారిలో మరొకడు అన్నాడు: "యూసుఫ్ ను చంపకండి. మీరు (ఏదైనా) చేయాలనే అనుకుంటే! అతనిని ఒక లోతైన బావిలో పడవేయండి, ⁵ ఎవరైనా బాటసారులు అతనిని తీసుకొని పోవచ్చు!"

11. వారు అన్నారు: "నాన్నా నీవు యూసుఫ్ విషయంలో మమ్మల్ని ఎందుకు నమ్మవు? వాస్తవానికి మేము అతని శ్రేయోభిలాషులము!

الشَّيْطٰنَ لِلْاِنْسٰنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝
وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيْكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ
مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكَ وَ عَلٰى الْاٰلِ يَعْقُوْبَ كَمَا اَتَمَّهَا
عَلٰى اَبَوٰيكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِيْمَ وَ
اِسْحٰقَ اِنَّ رَبَّكَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝

لَقَدْ كَانَ فِيْ يُوسُفَ وَ اِخْوَتِهٖ الْاٰيٰتِ
لِلنَّاسِ اٰلِيْنَ ۝

اِذْ قَالُوْا لِيُوْسُفُ وَ اٰخُوْهُ اَحَبُّ اِلٰى
اٰبِنَا مِنَّا مِنَّا وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّ اٰبَانَا
لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝

اِقْتُلُوْا يُوسُفَ اَوْ اَطْرَحُوْهُ اَرْضًا
يَخْلُ لَكُمْ وَجْهٖ اَبِيْكُمْ وَ تَكُوْنُوْا مِنْ
بَعْدِهٖ قَوْمًا صٰلِحِيْنَ ۝

قَالَ قَابِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوْا يُوسُفَ وَ
الْقُوْةَ فِيْ غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِظُهَا
بَعْضُ السَّيَّٰرَةِ اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِيْنَ ۝

قَالُوْا يَا اٰبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلٰى
يُوْسُفَ وَاِنَّا لَهُ لَنٰصِحُوْنَ ۝

4) బెన్యామీన్, యూసుఫ్ ('అలైహిమ్ స.లు); య'అఖూబ్ ('అ.స.) మరియు రాచెల్ (Rachel) కుమారులు. మిగతా 10 మంది సోదరుల తండ్రి య'అఖూబ్ ('అ.స.) కాని తల్లులు వేరు.

5) అల్-జుబ్బు: అంటే ఒక లోతైన బావి. దాని చుట్టుగోడ ఉండదు. మరియు నిల్వ కూడా చాలా లోతుగా ఉండవు.

12. "రేపు అతనిని మావెంట పంపండి, అతడు అక్కడ అడుకొని సంతోషపడతాడు. మరియు మేము తప్పక అతనికి రక్షకులుగా ఉంటాము."

13. (వారితండ్రి య'అఖూబ్) అన్నాడు: 'మీరు అతనిని తీసుకొనిపోవటం నిశ్చయంగా నన్ను చింతా క్రాంతునిగా చేస్తోంది. మీరు అతని విషయంలో ఏమరు పాటులో ఉన్నప్పుడు, అతనిని ఏదైనా లోడేలు తినివేస్తుందేమోనని నేను భయపడుతున్నాను."

14. వారన్నారు: "మేము ఇంత పెద్దబలగం ఉన్నప్పటికీ అతనిని లోడేలు తినివేస్తే! నిశ్చయంగా మేము పనికిరాని (చేతగాని) వారమే కదా!"

15. ఆ పిదప వారు అతనిని తీసుకొని పోయి ఒక లోతు బావిలో పడవేద్దామని నిర్ణయించు కున్నారు. అప్పుడు మేము అతనికి దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము: "నీవు (ఒకరోజు) వారికి ఈ కార్యాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చే సమయం వస్తుంది మరియు వారు నిన్ను గుర్తుపట్టలేరు." 6

16. మరియు 'ఇషా సమయంలో (చికటి పడ్డ తరువాత) వారు తమ తండ్రి వద్దకు ఎడ్డు కుంటూ వచ్చారు.

17. వారన్నారు: "ఓ నాన్నా! మేము పరుగు పందాలలో మునిగిపోయాము. మరియు యూసుఫ్ ను మేము మా సామగ్రివద్ద విడిచి వెళ్ళాము; అప్పుడు ఒక లోడేలు అతనిని తినిపోయింది. మరియు మేము సత్యం పలికినా నీవు మా మాట నమ్మకపోవచ్చు!"

18. వారు అతని అంగికి బూటకపురకాన్ని పూసి తెచ్చారు. (వారి తండ్రి) అన్నాడు: "మీ ఆత్మ మిమ్మల్ని (ఒకఘోర) కార్యాన్ని (విషయాన్ని), తెలివైనదిగా అనిపించేటట్లు చేసింది. ఇక (నా కొరకు) సహనమే మేల్లైనది. మరియు మీరు చెప్పే విషయంలో అల్లాహ్ సహాయమే నేను కోరేది!"

19. మరియు అటువైపునకు ఒక బాటసారుల బృందం వచ్చింది. వారు తమ నీరు తెచ్చే మనిషిని

أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعِ وَيَلْعَبُ وَ إِنَّا لَهُ لَحَفِيظُونَ ﴿١٢﴾

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَ أَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَ أَنْتُمْ عَنْهُ غٰفِلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَخٰسِرُونَ ﴿١٤﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَ أَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غُبَابٍ وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ كَانُوا سٰوِينَ ﴿١٥﴾

وَ جَاءَ وَآبَاؤُهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا بٰنَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَ تَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ مَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَ لَوْ كُنَّا صٰدِقِينَ ﴿١٧﴾

وَ جَاءُوا عَلَى قَعْبِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ ﴿١٨﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَبِيلٌ وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٩﴾

وَ جَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ

6) చూడండి, ఈ సూరహ్ యొక్క ఆయత్లు 89-90.

పంపారు, అతడు (బావిలో) బొక్కెనను దింపాడు. (అతనికి బావిలో ఒక బాలుడు కనిపించగా) అన్నాడు: "ఇదిగో శుభవార్త! ఇక్కడ ఒక బాలుడున్నాడు." వారు అతనిని ఒక వ్యాపార సరుకుగా (బానిసగా) భావించి దాచుకున్నారు. మరియు వారు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

20. మరియు వారు స్వల్పధరకు - కొన్ని దిర్ఘములకు - మాత్రమే అతనిని అమ్ముకున్నారు.⁷ మరియు అసలు వారు అతనికి ఎలాంటి ప్రాధాన్యతనివ్వలేదు.

21. మరియు అతనిని కొన్న ఈజిప్టు (మిస్ర) వాసి తన భార్యతో⁸ అన్నాడు: "ఇతనిని గౌరవంగా ఉంచుకో! బహుశా ఇతను మనకు లాభదాయకుడు కావచ్చు! లేదా మనం ఇతనిని కొడుకుగా చేసుకోవచ్చు!" మరియు ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్ ను భూమిపై స్థానమిచ్చి అతనికి సంఘటనల గూఢార్థాన్ని (స్వప్నాల భావాన్ని) తెలియజేసి (విద్యను) నేర్పాము. అల్లాహ్ తన కార్యాన్ని పూర్తి చేయగల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

22. మరియు అతను తన నిండు యవ్వనానికి చేరుకున్నపుడు మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలము నొసంగుతాము.

23. మరియు అతను నివసించే ఇంటి స్త్రీ అతనిని మోహించి అతని మనస్సును చలింపజేయగోరి తలుపులు మూసి, అతనితో: "(నా వద్దకు) రా!" అని పిలిచింది. అతను: "నేను అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను! నిశ్చయంగా ఆయన! నా ప్రభువు, నాకు మంచి స్థానాన్ని ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందలేరు." అని పలికాడు.

24. మరియు వాస్తవానికి, ఆమె అతనిని ఆశించింది. మరియు అతను కూడా ఆమె కోరికకు మొగ్గి

فَادُّبَىٰ دَلُوكُهُ قَالِ يُّبَشِّرِي هَذَا عُلْمٌ
وَ اَسْرُوهُ بِضَاعَةً ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِمَا
يَعْمَلُوْنَ ﴿٢٠﴾

وَ شَرُوْهُ بِبَيْتِيْمْ بِخَسِيْسٍ دَرَاهِمٍ مَّعْدُوْدَةٍ
وَ كَانُوْا فِيْهِ مِنَ الرَّاٰهِدِيْنَ ﴿٢١﴾

وَ قَالِ الَّذِي اشْتَرٰهُ مِنْ مِّصْرَ
لِاِمْرَاَتِيْهِ اَكْرِمِيْ مَثْوٰهُ عَسٰى اَنْ
يَنْفَعَنَا اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا ۗ وَ كَذٰلِكَ
مَكْنٰنًا لِّيُّوسُفَ فِي الْاَرْضِ ۗ وَ لِنُعَلِّمَهٗ
مِن تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ۗ وَاللّٰهُ غَالِبٌ
عَلٰى اَمْرِهٖ ۗ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُوْنَ ﴿٢٢﴾

وَ لَمَّا بَلَغَ اَشَدَّ اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَ عِلْمًا ۗ
كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٢٣﴾

وَ رَاوَدَتْهُ الْاَتْيٰى هُوَ فِيْ بَيْتِهَا عَنْ
نَفْسِهٖ ۗ وَ غَلَقَتْ الْاَبْوَابَ ۗ وَ قَالَتْ هَيْتَ
لَكَ ۗ قَالِ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهٗ رَبِّيْ اَحْسَنُ
مَثْوٰى ۗ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٤﴾

وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ ۗ وَ هَمَّ بِهَا لَوْلَا اَنْ رَّا

7) ఈ అమ్ముకున్నవారు యూసుఫ్ ('అ.స.) సోదరులని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇతరులు ఆ వ్యాపార బృందంవారని అంటారు.

8) ఆమె పేరు జలెఖహ్ లేక రాయీల్. ఆమె భర్త ఆ దేశపు విత్తమంత్రి.

ఉండేవాడే! ఒకవేళ అతను తన ప్రభువు యొక్క నిదర్శనాన్ని చూసి ఉండకపోతే! ఈ విధంగా జరిగింది, మేము పాపం మరియు అశ్చిలతను అతని నుండి దూరంగా ఉంచటానికి. నిశ్చయంగా అతను మేము ఎన్నుకున్న దాసులలో ఒకడు.

25. మరియు వారిద్దరు (ఒకరి వెనుక ఒకరు) తలుపువైపుకు పరుగెత్తారు. ఆమె అతని అంగిని వెనుక నుండి లాగి చించింది. వారిద్దరు తలుపు వద్ద ఆమె భర్తను చూశారు. ఆమె (తన భర్తతో) అన్నది: "నీ భార్యను చెరసాలని తలచిన వానికి చెరసాలలో ఉంచటం, లేదా బాధాకరమైన శిక్ష విధించటం తప్ప, మరొక శిక్ష ఏముంటుంది?"

26. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "ఈమెనే, నన్ను మోహింపజేయగోరింది!" ఆమె కుటుంబంవారిలో నుండి అక్కడ ఉన్న ఒకడు ఇలా సాక్ష్యమిచ్చాడు: "ఒకవేళ అతని అంగి, ముందు నుండి చినిగిఉంటే ఆమెపలికేది సత్యం మరియు అతను అసత్యుడు!

27. "కాని ఒకవేళ అతని అంగి వెనుక నుండి చినిగి ఉంటే! ఆమె పలికేది అబద్ధం మరియు అతను సత్యవంతుడు!"

28. అతని అంగి వెనుకనుండి చినిగి ఉండటాన్ని చూసి (ఆమె భర్త) ఇలా అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, ఇది మీ స్త్రీల పన్నాగం. నిశ్చయంగా, మీ పన్నాగం ఎంతో భయంకరమైనది!

29. "ఓ యూసుఫ్! ఈ విషయాన్ని పోనివ్వ!" (తన భార్యతో అన్నాడు): "నీవు నీ పాపానికి క్షమాపణ కోరుకో, నిశ్చయంగా నీవే తప్పుచేసిన దానవు." (7/8)

30. * మరియు నగర స్త్రీలు పరస్పరం ఇలా చర్చించు కోసారు: " 'అజ్జోబ్' భార్య తన యువ బానిసను మోహింపగోరింది. నిశ్చయంగా, ఆమె గాడ మైన ప్రేమలో పడిఉంది. నిశ్చయంగా, ఆమె స్పష్టమైన పొరపాటులో ఉన్నట్లు మేము చూస్తున్నాము."

31. ఆమె వారి నిందారోపణలు విని, వారికి అహ్వనం పంపింది. వారికి ఒక మంచి విండు

بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ
السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ ﴿٢٥﴾

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَبِيصَهُ
مِنْ دُبُرٍ وَالْفَتْيَا سَبَدَهَا لَدَا الْبَابِ
قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا
إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٦﴾

قَالَ هِيَ رَأَوْدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ
شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَبِيصُهُ
قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

وَإِنْ كَانَ قَبِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ
فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٨﴾

فَلَمَّا رَأَى قَبِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ
مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٩﴾
يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفَرَ
لِلَّذُنُوبِ الَّتِي كُنتَ مِنَ
الْخَاطِئِينَ ﴿٣٠﴾

وَ قَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدْيَنَةِ امْرَأَتُ
الْعَزِيزِ تَرَ اْوْدَتْ سَهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ
شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٣١﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ

ఏర్పాటు చేసి, ఒక్కొక్క స్త్రీకి ఒక్కొక్క కత్తి ఇచ్చి, (యూసుఫ్‌తో): "వారి ముందుకు రా!" అని అన్నది. ఆ స్త్రీలు అతనిని చూడగానే నివ్వర పోయారు మరియు (ఆశ్చర్యంతో చేతులలో ఉన్న కత్తులతో) తమ చేతులను కోసుకున్నారు. (అప్రయత్నంగా) అన్నారు: "అల్లాహ్ మహిమ! (హాఫ్‌లైల్లాహ్) ఇతను మానవుడు మాత్రం కాడు! ఇతను గొప్ప దేవదూతయే కాగలడు!"

32. ఆమె అన్నది: "ఇతనే ఆ మనిషి! ఇతనిని గురించే మీరు నాపై నిందలు మోపింది. వాస్తవానికి నేనే ఇతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను కాని ఇతను తప్పించుకున్నాడు. కాని ఇతను ఇక నేను చెప్పింది చేయకుంటే తప్పక చెరసాలపాలు కాగలడు, లేదా తీవ్ర అవమానానికి గురికాగలడు!"

33. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! ఈ స్త్రీలు నన్ను పిలిచేవిషయాని కంటే నాకు చెరసాల యే ప్రయమైనది. నీవువారివత్తుగడలనుండి నన్ను తప్పించక పోతే, నేను వారి వలలో చిక్కిపోయే వాడిని మరియు అజ్ఞానులలో చేరిపోయే వాడిని."

34. అప్పుడు అతని ప్రభువు అతని ప్రార్థనను అంగీకరించి, అతనిని ఆ స్త్రీల పన్నాగాల నుండి తప్పించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

35. ఆ తరువాత వారికి - (అతను నిర్దోషి అనే) సూచనలు కనిపించినా - అతనిని కొంతకాలం చెరసాలలో ఉంచాలని అనిపించింది.

36. మరియు అతనిలోబాటు ఇద్దరు యువకులు కూడా చెరసాలలో ప్రవేశించారు. వారిలో ఒకడు అన్నాడు: "నేను సారాయి పిండుతూ ఉన్నట్లు కలచూశాను!" రెండో వాడు అన్నాడు: "నేను నా తలపై రొట్టెలుమోస్తున్నట్లు, వాటినిపక్షులు తింటున్నట్లు కలలోచూశాను." (ఇద్దరూకలిసి అన్నారు): "మాకు దీని భావాన్ని తెలుపు. నిశ్చయంగా మేము నిన్ను సజ్జనునిగా చూస్తున్నాము."

37. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "మీరిద్దరికీ తినటానికి ఇవ్వబడే భోజనం వస్తుంది కదా! అది రాక ముందే నేను వీటి (మీకలల) భావాన్ని మీ ఇద్దరికి

إِلَيْهِنَّ وَ اعْتَدَتْ لَهُنَّ مَتَكًا وَ اتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَ قَالَتْ اُخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّارَيْنَهُ أَكْبَرْتَهُ وَ قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ①
قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنِنِي فِيهِ وَ لَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَ لَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمُرُكَ لَيُسْجَنَنَّ وَ لَيَكُونُنَّ مِنَ الصَّغِيرِينَ ②

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَ إِلَّا تَصْرَفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَ أَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ③

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ④
ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لِيَسْجُنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ⑤

وَ دَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيْنٌ ⑥ قَالَا أَكْذَبْنَا إِيَّاكَ رَبَّنَا أَخْصِرْ خَيْرًا وَ قَالَ الْآخَرُ إِيَّاكَ رَبَّنَا أَحْمِلْ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ⑦
قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقُنِيهِ إِلَّا نَبَّأَكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا

తలుపుతాను. ఇది నా ప్రభువు నేర్పిన విద్యల లోనిదే. నిశ్చయంగా నేను, అల్లాహ్ ను విశ్వసించని వారి మరియు పరలోకాన్ని తిరస్కరించే వారి ధర్మాన్ని వదలిపెట్టాను.

38. "మరియు నేను నా తండ్రి-తాతలైన ఇబ్రాహీమ్ ఇస్హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ ల యొక్క ధర్మాన్ని అవలంబించాను. అల్లాహ్ కు ఎవడైనా సాటి కల్పించటం మా విధానం కాదు. వాస్తవానికి ఇది మాపై మరియు సర్వ మానవుల పై ఉన్న అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం. కాని చాలా మంది ప్రజలు కృతజ్ఞులు చూపరు.

39. "ఓ నా ఇద్దరు చెరసాల సహచరులారా! ఏమీ? చాలా మంది విభిన్న ప్రభువులు మేలా? లేక, తన సృష్టిపై సంపూర్ణాధికారం గల అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ మేలా?

40. "ఆయన (అల్లాహ్)ను వదలి మీరు ఆరాధిస్తున్నవి - మీరు మరియు మీ తండ్రి-తాతలు కల్పించుకున్న - పేర్లు మాత్రమే! దాని కొరకు అల్లాహ్ ఎలాంటి ప్రమాణాన్ని అవతరింపజేయలేదు. నిశ్చయంగా, ఆజ్ఞాపించే అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయనను తప్ప మరొకరిని ఆరాధించరాదని ఆయన ఆజ్ఞాపించాడు. ఇదే సరైన ధర్మం, కాని చాలామందికి ఇది తెలియదు.¹⁰

41. "ఓ నా ఇద్దరు చెరసాల సహచరులారా! మీలో ఒకడు తన యజమానికి మద్యపానం (సారాయి) త్రాగిస్తూ ఉంటాడు. ఇక రెండవవాడు సిలువపై ఎక్కించబడతాడు మరియు అతడి నెత్తిపై నుండి పక్షులు తింటూ ఉంటాయి. మీరు అడుగుతున్న (కలల) విషయం గురించి ఈ

ذٰلِكُمْ مِمَّا عَلَّمَنِی رَبِّیْ اِنِّیْ تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ کٰفِرُوْنَ ﴿٣٨﴾

وَ اتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَائِیْ اِبْرٰهیمَ وَ اسْحٰقَ وَ یَعْقُوْبَ مَا کَانَ لَنَا اَنْ نُّشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَیْنَا وَ عَلَی النَّاسِ وَ لٰکِنَّ اَکْثَرَ النَّاسِ لَا یَشْکُرُوْنَ ﴿٣٩﴾

یٰصٰحِبِ السِّجْنِ اٰرٰبَابُ مُتَّفِقُوْنَ خَیْرًا مِّنْ اللّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٠﴾

مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ اِلَّا اَسْمَاءٌ سَیِّئَاتٌ مَّا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ اِلٰهَکُمْ اِلَّا اللّٰهُ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اِیَّاهُ ذٰلِكَ الدِّیْنُ الْقَیْمُ وَ لٰکِنَّ اَکْثَرَ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿٤١﴾

یٰصٰحِبِ السِّجْنِ اَمَّا اَحَدُکُمْ فَیَسْقِیْ رَبُّهُ خَمْرًا وَ اَمَّا الْاٰخَرُ فَیُصَلَّبُ فَتَأْکُلُ الطَّیْرُ مِنْ رَاسِهٖ قُضِیَ الْاَمْرُ الَّذِیْ فِیْهِ تَسْتَفْتِیْنِ ﴿٤٢﴾

9) అల్-వాహిద్ (67): *The One*, అద్వితీయుడు. The Sole, ఒకే ఒక్కడు. చూ, 2:163.

అల్-ఖుఫ్హారు (16): *The Subduer*, ప్రబలుడు. Irrestible, Overpowerer, తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం, ఆధిపత్యం, ఆధిక్యత గలవాడు, లోబరచుకొను, స్వాధీనంలోకి తీచుకొను, వశంచేసుకొను, జయించ గలవాడు. అల్-ఖాహిరుకు చూడండి, 6:18, 61.

అల్-వాహిద్-అల్-ఖుఫ్హార్ లకు చూడండి, 13:16, 14:48, 38:65, 39:4, 40:16. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

10) చూడండి, 30:30, 12:103 మరియు 106.

విధమైన తీర్పు ఇవ్వబడుతోంది!"

42. మరియు వారిద్దరిలో ఏడుదలపొందుతాడని భావించిన వాడితో (యూసుఫ్) అన్నాడు: "నీ స్వామి దగ్గర నా ప్రస్తావన చెయ్యి." కాని అతనిని తన స్వామి దగ్గర ప్రస్తావన చేయటాన్ని ఖైతాన్ మరపింపజేశాడు, కావున (యూసుఫ్) చెరసాలలో మరికొన్ని సంవత్సరాలు ఉండిపోయాడు. 11

43. (ఒక రోజు) రాజు అన్నాడు: 12 "వాస్తవానికి నేను (కలలో) ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన (ఆవులు) తినివేస్తున్నట్లు మరియు ఏడు పచ్చివెన్నులను మరొక ఏడుఎండిపోయిన వాటిని చూశాను. ఓ సభాసదులారా! మీకు స్వప్నాల భావం తెలిస్తే నా స్వప్నపు భావాన్ని తెలుపండి!"

44. వారన్నారు: "ఇవిపిడకలలు. మరియు మాకు కలల గూఢార్థం తెలుసుకునే నైపుణ్యం లేదు!"

45. ఆ ఇద్దరు బందిలలో నుండి ఏడుదల పొందిన వ్యక్తికి చాలా కాలం తరువాత ఇప్పుడా విషయం గుర్తుకువచ్చింది. 13 అతడు అన్నాడు: "నేను దీని గూఢార్థాన్ని మీకు తెలుపుతాను, దానికి నన్ను (యూసుఫ్ వద్దకు) పంపండి."

46. (అతడు అన్నాడు): "యూసుఫ్! సత్య వంతుడా! నాకు - ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన ఆవులు తినివేయటాన్ని; మరియు ఏడు పచ్చివెన్నుల మరీ ఏడు ఎండిపోయిన (వెన్నుల) - గూఢార్థ మేమిటో చెప్పు. నేను (రాజసభలోని) ప్రజలవద్దకు పోయి (చెబుతాను), వారు దానిని తెలుసు కుంటారు."

47. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "మీరు యథా ప్రకారంగా ఏడు సంవత్సరాలు సేద్యం చేస్తూ ఉంటారు,

وَ قَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا
اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ
ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ
سِنِينَ ﴿١١﴾

وَ قَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ
سَيَّانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَ سَبْعَ
سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَبْسُتُ يَأْتِيهَا
الْمَلَأُ أَفْتُونًا فِي رُءُوسِهَا إِنْ كُنْتُمْ
لِلدُّرِّ إِتَّعَبُونَ ﴿١٢﴾

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمِنَا ﴿١٣﴾

وَ قَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَ اذْكُرْ بَعْدَ
أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿١٤﴾

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ
بَقَرَاتٍ سَيَّانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَ
سَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَبْسُتُ لَعَلَّيْ
أَرْجِعَ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٥﴾

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا فَمَا

11) బిద్'ఉన్: అనే పదం, 3 నుండి 9 సంఖ్యల కొరకు వాడబడుతోంది.

12) ఈ రాజు హిక్సోస్ (Hyksos) జాతికి చెందిన ఆరుగురు రాజులలో ఒకడు కావచ్చు. వారు 1700-1580 క్రీ. శ. ముందు కాలంలో ఈజిప్టు పరిపాలకులు. వారు అరబ్బులు. వారు గొల్ల వారు (గొర్ల కాపరులు). తరువాత పాలకులయ్యారు. వారు సిరియాలో స్థిరపడి వుండరి. సినాయి ద్వారా ఈజిప్టులోకి ప్రవేశించారు. వీరు ఆరేబియా నుండి మెసోపోటామియాకు పోయి తరువాత సిరియాకు వచ్చారు. వారి భాష హీబ్రూభాష వంటిదే. అది ప్రాచీన అరబ్బుల భాష.

13) ఉమ్మత్తున్: అనే శబ్దానికి విద్వాంసులందరి ఏకైక అభిప్రాయం ఇక్కడ 'కాలం' అనే ఉంది.

కాని మీరు కోసినపంటలో కొంత భాగాన్ని మాత్రమే తీనటానికి ఉపయోగించుకొని, మిగిలినదంతా, వెన్నులలోనే కొట్టలో ఉంచి (భద్రపరచండి).

48. "ఆ తరువాత చాలా కఠినమైన ఏడు సంవత్సరాలు వస్తాయి, వాటిలో మీరు ముందే నిలువ చేసి ఉంచిన దానిని తింటారు. మీరు (విత్తనాని కోసం) భద్రంగా ఉంచుకున్న కొంతభాగంతప్ప! 14

49. "ఆ తరువాత ఒక సంవత్సరం వస్తుంది. అందులో ప్రజలకు పుష్కలమైన వర్షాలు కురుస్తాయి. అందులోవారు (రసం/నూనె) తీస్తారు (పిండుతారు)."

50. రాజు ఇలా అన్నాడు: "అతనిని నా వద్దకు తీసుకురండి!" రాజదూత అతని వద్దకు వచ్చి నపుడు, (యూసుఫ్) అన్నాడు: "నీవు తిరిగిపోయి నీ స్వామిని అడుగు: 'తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయమేమిటి?' 15 నిశ్చయంగా, నా ప్రభువుకు వారి కుట్ర గురించి బాగా తెలుసు."

51. (రాజు స్త్రీలను) విచారించాడు: "మీరు యూసుఫ్ ను మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించిన విషయమేమిటి?" వారందరూ (ఒకేసారిగా) అన్నారు: "అల్లాహ్ రక్షించుగాక! మేము అతనిలో ఏ పాపాన్ని చూడలేదు! 'అజ్జబ్ బార్య ఇలా అన్నది: "ఇప్పుడు సత్యం బయటపడింది. నేనే అతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను. మరియు నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడు."

52. (అప్పుడు యూసుఫ్) అన్నాడు: "నేను ఇదంతా చేసింది నిశ్చయంగా, నేను ('అజ్జబ్ బార్య) గోప్యంగా ఎలాంటి నమ్మకద్వేషం చేయలేదని తెలుపటానికి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నమ్మకద్వేషాల కుట్రలను సాగనివ్వడు.

حَصَدْتُمْ فَذَرَوْهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٨﴾

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٩﴾

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعَصُرُونَ ﴿٥٠﴾

وَ قَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسَأَلْهُ مَا بَالِ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

قَالَ مَا خَطْبُكِنَّ إِذْ رَأَوْتَنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوْءٍ قَالَتْ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ

الَّتِي حَصَصَ الْحَقُّ أَنَا رَأَوْتُهُ عَنِ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥٢﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخْنُفُ بِالْغَيْبِ وَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْخَاطِئِينَ ﴿٥٣﴾

14) మిమ్మా తు'వ్ సినూన్: అంటే విత్తనాలకోరకు భద్రపరచిన ధాన్యం.

15) యూసుఫ్ ('అ.స.) నిందితుడిగానే, కేవలం రాజు కనికరం వల్లనే కారాగారం నుండి విముక్తి పొందడలనుకోలేదు. అతను తనపై మోపబడిన నిందలనుండి పవిత్రుడనని, నిరూపించడలను కున్నాడు. కాబట్టి జవాబిచ్చారు: "అయితే తమచేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయమేమిటి." అని. ఇదే సత్యవంతులు పవిత్రులు అయిన అల్లాహ్ (సు.త.) దా'కల విధానం. ###